

ISSN 2738-0343

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНФОРМАЦИОНО-ДОКУМЕНТАЦИОНЕ
И БИБЛИОТЕЧКЕ ПОСЛОВЕ**

**ИНФОРМАТИВНИ
БИЛТЕН**

**БРОЈ 7
2023**

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове Управе за заједничке послове републичких органа већ више од тридесет година једном месечно објављује Информативни билтен, којим обавештава кориснике о обновљеном информационо-документационом и библиотечком фонду.

Обавештавамо кориснике да БАЗИ ПРАВНИХ ПРОПИСА Одељења за информационо-документационе и библиотечке послове Управе, која је дневно ажурна и притом бесплатна, могу приступити путем следеће интернет адресе:

<http://bpp.uzzpro.gov.rs>

Из наше базе која садржи преко 145.000 прописа и преко пола милиона скенираних страна службених гласила, за свега неколико минута може се добити како важећи тако и неважећи пропис, у штампаној верзији или електронском поштом, као што се може добити и телефонским путем свака информација о статусу траженог прописа.

БИЛТЕНИ у електронском облику могу се преузети на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-bilteni.html>

Целокупан библиотечки фонд може се погледати на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-knjige.html>

Дигитална библиотека налази се на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html>

За коришћење целокупног фонда, као и за информације о правним прописима објављеним у службеним гласилима, корисници се могу обратити Одељењу:

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове

Управа за заједничке послове републичких органа

Немањина бр. 22–26

Београд

Телефон: 3616-296; 363-1620; 363-1104; 3613-734/лок. 1620 и 1104

biblioteka@uzzpro.gov.rs

САДРЖАЈ

- 1. Преглед одабраних правних прописа објављених у службеним гласилима Републике Србије, Аутономне Покрајине Војводине и Града Београда**
- 2. Списак претплата на службена гласила и часописе за потребе библиотеке Управе у 2023. години**
- 3. Преглед садржаја нових бројева часописа**
- 4. Преглед старих публикација**
- 5. Преглед нових књига**
- 6. Листа најчитанијих књига**

1

**ПРЕГЛЕД ОДАБРАНИХ ПРАВНИХ ПРОПИСА
ОБЈАВЉЕНИХ У СЛУЖБЕНИМ ГЛАСИЛИМА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ
ВОЈВОДИНЕ И ГРАДА БЕОГРАДА**

УСТАВНОПРАВНИ И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

Службени гласник Републике Србије

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Кабо Верде, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Лисабону, Оливера Антића, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора – шефа Сталне мисије Републике Србије при Уједињеним нацијама и другим међународним организацијама у Женеви, Дејана Златановића, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора – Сталног представника Републике Србије – шефа Сталне мисије Републике Србије при Савету Европе у Стразбуру, Александре Ђуровић, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Црној Гори, Владимира Божовића, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Босни и Херцеговини, Александра Ђорђевића, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Краљевини Шпанији, Катарине Лалић Смајевић, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Краљевини Данској, Јасмине Митровић Марић, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Уједињеном Краљевству Велике Британије и Северне Ирске, Александре Јоксимовић, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије – шефа Мисије Републике Србије при Европској унији у Бриселу, Ане Хрустановић, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Француској, Наташе Марић, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Краљевини Саудијској Арабији, Мухамеда Јусуфспахића, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Савезној Републици Нигерији, Ђуре Ликара, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Индонезији, Слободана Маринковића, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Исламској Републици Иран, Драгана Тодоровића, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Кенији, Драгана Жупањевца, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Словенији, Зоране Влатковић, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Кипар, Марка Благојевића, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Куби, Данила Пантовића, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Мађарској, Ивана Тодорова, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Турској, Зорана Марковића, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Грчкој, Душана Спасојевића, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Аустрији, Небојше Родића, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Ирак, Уроша Балова, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Кабо Верде, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Лисабону, Ане Илић, Службени гласник Републике Србије бр. 61/2023

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Тувалуу, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Канбери, Радета Стефановића, Службени гласник Републике Србије бр. 61/2023

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Малави, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Преторији, Божина Николића, Службени гласник Републике Србије бр. 61/2023

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Малави, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Преторији, Горана Вујичића, Службени гласник Републике Србије бр. 61/2023

Закон о изменама и допунама Закона о странцима, Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Уредба о врстама наоружања, муниције, средстава принуде и опреми полицијских службеника, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Одлука о образовању Координационог тела за спровођење, праћење и евалуацију Акционог плана за улазак Републике Србије у шенгенски простор и извештавање о спровођењу активности, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Одлука о образовању Анкетног одбора ради утврђивања чињеница и околности које су довеле до масовних убистава у Основној школи „Владислав Рибникар” и на територији Смедерева и Младеновца – у Малом Орашју и Дубони, утврђивања пропуста у вршењу надлежности и предузимању одговарајућих радњи, утврђивања одговорности надлежних лица и предлагања мера, Службени гласник Републике Србије бр. 57/2023

Одлука о прихватању Извештаја о безбедносној ситуацији у Републици Србији насталој након масовних убистава у ОШ „Владислав Рибникар” у Београду и на

подручју Смедерева и Младеновца – у Малом Орашју и Дубони, Службени гласник Републике Србије бр. 57/2023

Одлука о образовању Националног координационог тела за спречавање и борбу против тероризма и одређивању и именовању Националног координатора за спречавање и борбу против тероризма, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Одлука о изменама Одлуке о образовању Савета за борбу против трговине људима, Службени гласник Републике Србије бр. 60/2023

Правилник о раду Службе за откривање ратних злочина, Службени гласник Републике Србије бр. 59/2023

Акциони план за период од 2023. до 2025. године за спровођење Стратегије за борбу против ширења оружја за масовно уништење за период од 2021. до 2025. године, Службени гласник Републике Србије бр. 57/2023

ФИНАНСИЈЕ И ПРИВРЕДА

Службени гласник Републике Србије

Закон о допунама Закона о озакоњењу објеката, Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Закон о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају, Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Закон о изменама и допунама Закона о енергетици, Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи, Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Закон о изменама и допунама Закона о железници, Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Закон о интероперабилности железничког система, Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Закон о престанку важења Закона о посебним поступцима ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију, Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Закон о измени Закона о посебним условима за реализацију пројекта изградње станова за припаднике снага безбедности, Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Закон о задуживању Републике Србије код Banca Intesa AD Beograd за потребе финансирања пројекта изградња саобраћајнице Рума–Шабац–Лозница, Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Закон о давању гаранције Републике Србије у корист ОТП банке Србија а.д. Нови Сад и Banca Intesa а.д. Beograd по основу задужења Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Закон о задуживању Републике Србије код ОТП банке Србија а.д. Нови Сад за потребе финансирања Пројекта изградње брзе саобраћајнице, деоница Пожаревац–Голубац (Дунавска магистрала), Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Уредба о изменама Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Уредба о ванредној интервентној мери подршке правним лицима и предузетницима који складиште малину и вишњу рода 2022. године ради измирења обавеза према произвођачима, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Уредба о одређивању државних путева на којима се мора обављати транзитни саобраћај теретних возила кроз Републику Србију („Транзитни коридор”), Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Уредба о утврђивању Државног програма помоћи и обнове порушених породичних стамбених објеката у својини грађана услед дејства поплава у мају и јуну 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Уредба о измени Уредбе о утврђивању Годишњег програма коришћења средстава за одрживи развој и унапређење шумарства у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Уредба о изменама Уредбе о утврђивању Програма управљања водама у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Уредба о избору стратешког партнера за реализацију пројекта изградње без управљања и одржавања самобалансираних соларних електрана великог капацитета са батеријским системима за складиштење електричне енергије у Републици Србији, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Уредба о изменама Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 60/2023

Уредба о измени Уредбе о мониторингу квалитета деривата нафте и биогорива, Службени гласник Републике Србије бр. 60/2023

Уредба о ограничењу висине цена деривата нафте, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Уредба о изменама и допуни Уредбе о утврђивању Програма извођења радова на заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта за 2023. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Уредба о изменама и допунама Уредбе о ванредној интервентној мери подршке правним лицима и предузетницима који складиште малину и вишњу рода 2022. године ради измирења обавеза према произвођачима, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Уредба о измени и допуни Уредбе о категоризацији железничких пруга које припадају јавној железничкој инфраструктури, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Одлука о допуни Одлуке о проглашењу елементарне непогоде, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Одлука о изради Просторног плана подручја посебне намене за пројекат БеоГрид 2025, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Одлука о образовању Комисије за евидентирање и одобравање средстава за надокнаду разлике у цени гаса, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Одлука о измени Одлуке о оснивању Савета за социјално предузетништво, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Одлука о изменама Одлуке о образовању Тима за процену ризика по цивилно ваздухопловство, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Одлука о допуни Одлуке о проглашењу елементарне непогоде, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Одлука о одређивању централизованих јавних набавки добара и услуга које ће спроводити Управа за заједничке послове републичких органа у 2024. години, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Одлука о измени Одлуке о образовању Комисије за доделу подстицаја, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Одлука о измени Одлуке о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и утврђивању износа посебне дажбине, Службени гласник Републике Србије бр. 60/2023

Правилник о начину паковања, декларисања и обележавања мирног вина, неких специјалних вина и других производа у производњи и промету, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Правилник о подстицајима за подршку унапређењу система креирања и преноса знања кроз подршку за развој техничко-технолошких, примењених, развојних и иновативних пројеката у пољопривреди и руралном развоју, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Правилник о садржини Националног инвентара гасова са ефектом стаклене баште и Националног извештаја о инвентару гасова са ефектом стаклене баште, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Правилник о измени и допуни Правилника о контроли радиоактивности робе приликом увоза, извоза и транзита, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Правилник о подстицајима за инвестиције у физичку имовину пољопривредног газдинства кроз подршку подизања вишегодишњих производних засада воћака и хмеља, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Правилник о обрасцу пријаве за доделу средстава подстицаја ради привлачења директних улагања, Службени гласник Републике Србије бр. 60/2023

Правилник о допуни Правилника о порезу на додату вредност, Службени гласник Републике Србије бр. 60/2023

Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје за органску биљну производњу, Службени гласник Републике Србије бр. 60/2023

Правилник о садржини Регистра привредних субјеката и документацији потребној за регистрацију, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Правилник о изменама Правилника о означавању обуће, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје за органску сточарску производњу, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и поступку давања у закуп и на коришћење пољопривредног земљишта у државној својини, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Правилник о садржини извештаја о спроведеном енергетском прегледу,
Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Правилник о измени Правилника о додели средстава за суфинансирање набавке механизације у сектору воћарства и виноградарства и опреме за заштиту од временских непогода и елемената потребних за подизање производних засада воћа, винове лозе и хмеља у 2023. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 29/2023

Правилник о додели бесповратних подстицајних средстава за суфинансирање реализације пројеката примене обновљивих извора енергије у објектима јавне намене, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 30/2023

Правилник о додели бесповратних подстицајних средстава за финансирање и суфинансирање пројеката невладиних организација у области ефикасног коришћења енергије, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 30/2023

Правилник о додели бесповратних средстава за субвенционисање трошкова за набавку машина/опреме у 2023. години – стартап за почетнике и младе, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 30/2023

Службени лист Града Београда

Правилник о изменама и допунама Правилника о тарифном систему у јавном линијском превозу путника на територији града Београда, Службени лист Града Београда бр. 54/2023

РАДНИ ОДНОСИ, ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Службени гласник Републике Србије

Закон о Привременом регистру мајки и других лица којима се уплаћује новчана помоћ, Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Закон о изменама и допунама Закона о финансијској подршци породици са децом, Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Закон о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца, Службени гласник Републике Србије бр. 62/2023

Уредба о изменама и допунама Уредбе о Плану мреже здравствених установа, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Уредба о изменама Уредбе о методологији за одређивање трошкова обраде крви и компонената крви, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Одлука о изменама и допунама Одлуке о највишим ценама лекова за употребу у хуманој медицини чији је режим издавања на рецепт, Службени гласник Републике Србије бр. 60/2023

Правилник о допуни Правилника о Листи лекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, Службени гласник Републике Србије бр. 57/2023

Правилник о изменама Правилника о највишем износу накнада трошкова за медицинско-техничка помагала која се издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Правилник о изменама Правилника о ценама здравствених услуга на секундарном и терцијарном нивоу, Службени гласник Републике Србије бр. 59/2023

Правилник о допунама Правилника о утврђивању телесних оштећења, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Правилник о измени и допуни Правилника о уговарању здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања са даваоцима здравствених услуга за 2023. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Правилник о изменама Правилника о критеријумима, начину и условима за стављање лекова на Листу лекова, односно за скидање лекова са Листе лекова, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Решење о утврђивању обрачунског износа просечне годишње зараде за осигуранике који остварују право у јуну 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Акциони план за период од 2023. до 2025. године за спровођење Стратегије за младе у Републици Србији за период од 2023. до 2030. године, Службени гласник Републике Србије бр. 57/2023

Акциони план за спровођење Стратегије унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период од 2020. до 2024. године, у периоду од 2023. до 2024. године, Службени гласник Републике Србије бр. 59/2023

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Правилник о поступку и критеријумима за доделу средстава Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова удружењима грађана за област социјалне заштите и заштите лица са инвалидитетом, борачко-инвалидске заштите, друштвене бриге о деци и популаризације пронаталитетне политике у 2023. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 29/2023

ОБРАЗОВАЊЕ, НАУКА, КУЛТУРА И ФИЗИЧКА КУЛТУРА

Службени гласник Републике Србије

Одлука о изменама Одлуке о утврђивању дворца Нојхаузен у Српској Црњи за споменик културе, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Одлука о образовању Одбора за организацију промоције Републике Србије кроз пројекат „Српска кућа” на Олимпијским играма у Паризу 2024. године, Службени гласник Републике Србије бр. 60/2023

Одлука о образовању Комисије за верску наставу у школи, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Правилник о допунама Правилника о Листи стручних, академских и научних назива, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Правилник о стручном усавршавању, обуци, испитима и програмима као и начину полагања стручног испита за приправничку обуку и стручни испит у Управи за извршење кривичних санкција и садржај и вођење евиденција о стручним испитима и стручном усавршавању, Службени гласник Републике Србије бр. 56/2023

Правилник о допуни Правилника о спортским гранама и областима спорта у Републици Србији и спортским дисциплинама у оквиру спортских грана и области спорта, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Правилник о допунама Правилника о Листи стручних, академских и научних назива, Службени гласник Републике Србије бр. 59/2023

Правилник о допунама Правилника о Листи стручних, академских и научних назива, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Решења о додели новчане награде за спортске резултате, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Решење о додели националног спортског признања, Службени гласник Републике Србије бр. 55/2023

Решења о додели националног спортског признања, Службени гласник Републике Србије бр. 63/2023

Закључак Народне скупштине поводом разматрања Извештаја о надзору програма комерцијалних пружалаца медијских услуга за период од октобра 2022. године до краја марта 2023. године са посебним освртом на извештавање о случајевима насиља у телевизијским програмима, Службени гласник Републике Србије бр. 57/2023

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Одлука о образовању и именовању Координационог тела за заштиту деце и ученика од насиља, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 30/2023

РАЗНО

Службени гласник Републике Србије

Индекси потрошачких цена за јун 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 58/2023

Подаци о просечним зарадама и просечним зарадама без пореза и доприноса по запосленом, за мај 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 61/2023

Податак о висини просечне месечне зараде без пореза и доприноса за период јануар–мај 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 61/2023

2

СПИСАК ПРЕПЛАТА НА СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА И ЧАСОПИСЕ ЗА ПОТРЕБЕ БИБЛИОТЕКЕ УПРАВЕ У 2023. ГОДИНИ

СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА

1.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
2.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ
3.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АП ВОЈВОДИНЕ
4.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА

СТРУЧНИ ЧАСОПИСИ

1.	КОРАЦИ: часопис за књижевност, уметност и културу
2.	ЛЕГЕ АРТИС: прописи у пракси

ОСТАЛЕ СЕРИЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

1.	БИЛТЕН СУДСКЕ ПРАКСЕ ПРИВРЕДНИХ СУДОВА
2.	БИЛТЕН УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

3

ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА НОВИХ БРОЈЕВА ЧАСОПИСА

82 (05)

КОРАЦИ

КЊИЖЕВНОСТ УМЕТНОСТ КУЛТУРА

1 > 3

2023

САДРЖАЈ 1-3-2023

МЕЂУ ЈАВОМ И МЕД СНОМ

Мирко Демић: <i>Порџреџ џорџреџисџе лица дожјеџ</i>	5
Малиша Станојевић: <i>Зуџчаник и џџиџе</i>	10
Каја Панчић Миленковић: <i>Пуцањ у леђа</i>	16
Рајко Лукач: <i>Ход џо облаџима моџ џријаџеља Шањџја</i>	20
Бранка Такахаши: <i>Нов лисџ</i>	33
Биљана Стајић: <i>Свраџиџиџа наша</i>	41
Срђан Чеперковић: <i>Снови</i>	48
Тања Бељански: <i>Одмор</i>	51
Горан Јоксимовић: <i>Раскорак</i>	55
Данијела Богојевић: <i>Корак џо корак</i>	59

КОРАК

Владимир Конечни: <i>Понекад размишљамо о Андрићу</i>	63
---	----

МЕРИДИЈАНИ И ПАРАЛЕЛЕ

Миклавж Комељ: <i>Борба се насџавља, џаџир џуби</i> (превод са словеначког Бојан Анђелковић)	73
Виктор Пељевин: <i>Зелена ера</i> (превод с руског Наталија Ненезић Гаврановић)	80
Нагиб Махфуз: <i>Узнемирујући џлас</i> (превод с арапског Мирослав Б. Митровић)	86

СТАВ

Венко Андоновски: <i>Досџојевски и Mcdonald's</i>	95
---	----

ФЕНОМЕНИ

Биљана Миловановић Живак: <i>Закон шесџара силе – елементи џоеџиџе књижевносџи масона у џоезији Милене Павловић Барили</i>	121
--	-----

ОКУЛАР

- Олга Михајловић Благојевић: *Вук, Сунце, тајна – Бол њосџојања у њоџми ВУК Расџка Пеџровића* 133
- Биљана Ђуровић: *Еџил у роману МАМАЦ Давида Албахарија* 143

ТЕРАЗИЈЕ

- Милош Д. Михајловић: *Шџа се џуди добџџком*
(Милица Шпадијер, *Ново џробље*, Контраст, Београд, 2022) 151
- Милунџка Митровић: *Црвени жиџ инџџиме и друџа џисма*
(Небоџша Лапчевић, *Филаџелџџи*, Народна библиотека „Стефан Првовенчани”, Краљево, 2022) 156
- Љиљана Павловић Ђирић: *Симболичка доџрадња иденџџиџеџа*
(Катарина Пантовић, *Риџуал џред сџавање*, Суматра, Нови Сад, 2022) 161
- Огњен Петровић: *По инсџџрукџама умрлих или џоеџија веселих џерсџекџџива*
(Раде Шупић, *По инсџџрукџама умрлих*, Поетџкум, Краљево, 2022) 166
- Милица Миленковић: *Поџџијом изван умеџџносџи*
(Јелена Калаџџија, *У мерегову*, Поетџкум, Краљево, 2022) 173
- Марија М. Булатовић: *Не смеш да волиш хорџџенџије, нарочџџо кад цвеџају*
(Иван Ергић, *Цвеће живи на води*, Контраст, Београд, 2022) 177
- Бранка Ж. Лазић: *Оџкривања енерџџијом знаџџижеље*
(Милијан Деспотовић, *Чулџи времена*, Свџтак Пожега и Удружење књџжевника Србије, Подружница за Златиборски округ, Ужице, 2022) 182

ПАЛѢТА

- Александра Димитријевић: *Словни оквџр слике* 187

КОРАЧАЛИ СУ 189

Распоред коришћења годишњег одмора и одлука послодавца

- ▶ Заштита посебних група запослених у радном процесу
- ▶ Извршење решења у управном поступку
- ▶ Положај приватних здравствених установа и приватне праксе у здравственом систему Републике Србије
- ▶ Услови за одређивање најблаже санкције – судске опомене
- ▶ Рад за време породилског одсуства
- ▶ Уговори о заједничкој градњи у судској пракси
- ▶ Крађе идентитета и преваре са идентитетом
- ▶ Утврђивање одговорности за садржај постављен на интернет и начини заштите права
- ▶ Појам повезаног лица по Закону о привредним друштвима и значај повезаног лица за функционисање привредних субјеката

У овом броју...

РАДНО ПРАВО

- 4 Распоред коришћења годишњег одмора и одлука послодавца
- 10 Из судске праксе: Право на годишњи одмор и накнаду штете за неискоришћени годишњи одмор у случају незаконитог престанка радног односа и накнаду штете због недоношења решења о коришћењу годишњег одмора
- 14 Заштита посебних група запослених у радном процесу
- 21 Рад за време породилског одсуства

ГРАЂАНСКО ПРАВО

- 24 Уговори о заједничкој градњи у судској пракси
- 41 Из веб-серијала „Преглед судске праксе”: Интелектуална својина – жиг у судској пракси

УПРАВНО ПРАВО

- 50 Извршење решења у управном поступку

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

- 59 Крађе идентитета и преваре са идентитетом
- 66 Утврђивање одговорности за садржај постављен на интернет и начини заштите права
- 71 Положај приватних здравствених установа и приватне праксе у здравственом систему Републике Србије

ПРИВРЕДНО ПРАВО

- 77 Појам повезаног лица по Закону о привредним друштвима и значај повезаног лица за функционисање привредних субјеката

КРИВИЧНО И ПРЕКРШАЈНО ПРАВО

- 82 Услови за одређивање најблаже санкције – судске опомене

ЈАВНЕ НАБАВКЕ И БУЏЕТИ

- 86 Финансирање локалних инфраструктурних пројеката

РУБРИКЕ

- 85 Календар важења правних аката
- 92 Портал читалаца
- 98 Поводом годишњица рођења и смрти Арчибалда Рајса
- 111 Кад језик пресуди: Форензички домети Арчибалда Рајса
- 121 Преглед прописа донетих између два броја

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД

БИЛТЕН

СУДСКЕ ПРАКСЕ
ПРИВРЕДНИХ СУДОВА

4/2022

Београд, 2022. године

САДРЖАЈ

РЕЧ РЕДАКЦИЈЕ	9
I. СЕНТЕНЦЕ ИЗ ОДЛУКА ПРИВРЕДНОГ АПЕЛАЦИОНОГ СУДА	11
1. ПАРНИЧНИ ПОСТУПАК	13
1. Поништај решења Агенције за привредне регистре	13
2. Злоупотреба права у поступку	14
3. Стварна надлежност	14
4. Стварна надлежност привредног суда	16
5. Надлежност суда Републике Србије	16
6. Месна надлежност по тужби против контролног члана	17
7. Месна надлежност	18
8. Одлучивање суда о захтеву за одлагање рочишта	19
9. Достављање одлуке о правном леку	21
10. Трошкови парничног поступка и допунска одлука	22
11. Поништај рачуна	23
12. Примарни и евентуални тужбени захтев	23
13. Умешач	24
14. Наставак поступка код нужних супарничара	24
15. Терет доказивања	15
16. Раздвајање поступака по тужби због повреде жига против лица које је повреду извршило и посредника, чијим се услугама користило	26
17. Међупресуда у случају утврђујућег тужбеног захтева	28
18. Право на накнаду трошкова поступка за састав поднеска којим је поднет предлог за допуну пресуде	29
19. Сметање државине паркинг места	30
20. Терет доказивања да је вредност наслеђене имовине нижа од висине дуга	31

21. Обавезни прекид парничног поступка по тужби због повреде права индустријског дизајна	31
22. Услови за одређивање привремене мере	33
23. Парнични поступак за утврђење недозвољености извршења по тужби извршног дужника.....	34
24. Процесне претпоставке за одлучивање о предлогу за обезбеђење утврђујућег захтева	35
25. Поступак за обнављање списка предмета као претходно питање и рок чувања архивираног предмета.....	37
26. Обезбеђење парничних трошкова држављана Велике Британије у Републици Србији.....	38
2. МАТЕРИЈАЛНО ПРАВО	41
1. Пажња доброг привредника	41
2. Непостојећи правни посао.....	41
3. Предуговорна одговорност за штету	43
4. Одобрење уговора закљученог од стране неовлашћеног лица.....	44
5. Оpozив пуномоћја.....	46
6. Делимична ништавост оснивачког акта	47
7. Накнада стварне штете	49
8. Обавеза накнаде уговорне штете.....	49
9. Време потребно за отклањање штете.....	50
10. Накнада штете у виду изгубљене добити.....	51
11. Деекспропријација и неосновано обогаћење.....	53
12. Право на исплату уговорне казне након раскида уговора због неиспуњења	54
13. Затезна камата на досуђени износ главног дуга на име чланарине Привредној комори Србије	55
14. Камата по споразуму о поравнању.....	56
15. Застарелост.....	58
16. Рок застарелости потраживања накнаде штете	58
17. Приступање дугу.....	60
18. Захтев за снижење цене у случају постојања материјалних недостатака ствари	61
19. Задржавање права својине продавца.....	62
20. Клаузула „кључ у руке“	63
21. Разлози за искључење одговорности превозиоца	64
22. Услови за исплату накнаде из осигурања.....	65
23. Интерес осигурања	66
24. Прелаз осигураникових права према одговорном лицу на осигуравача	66
25. Садржина уговора о поравнању	67
26. Бланко меница.....	69

27. Својство корисника комуналне услуге и пасивна легитимација.....	69
28. Стицање права својине на непокретности уношењем оснивачког улога.....	71
29. Злоупотреба правног лица.....	71
30. Увид у документа друштва.....	73
31. Постављање питања директорима од стране акционара у вези са дневним редом седнице.....	75
32. Имовина брисаног друштва.....	77
33. Контролни члан друштва.....	79
34. Престанак обавезе објављивања понуде за преузимање.....	80
35. Бесплатне акције.....	83
36. Исплата разлике у цени акција.....	84
37. Накнада због задоцњења у измирењу новчаних обавеза из комерцијалних трансакција и преиначење тужбе.....	85
38. Неовлашћена потрошња електричне енергије и ПДВ.....	86
39. Право коришћења непокретности.....	87
40. Сметање државине.....	88
41. Заштита права по уговору о лиценци.....	90
42. Право на наплату обједињене накнаде за јавно саопштавање музичких дела, интерпретација и фонограма.....	90
43. Битне чињенице у поступку по тужби за оспоравање жига.....	91
44. Искључиво право произвођача фонограма.....	93
45. Ауторско дело прераде.....	94
46. Међународни превоз робе друмом.....	95
47. Непостојање забране отуђења и оптерећења имовине која је одузета бившим власницима, а за коју није поднета пријава у складу са Законом о пријављивању и евидентирању одузете имовине.....	96
48. Застарелост потраживања накнаде за заштиту и унапређење животне средине.....	97
49. Меродавно право.....	97
50. Реципроцитет у признању и извршењу страних судских одлука између Републике Србије и Републике Аустрије.....	98
51. Поступак признања страних судских одлука и прекид поступка пред домаћим судом.....	99
52. Обавеза плаћања чланарине Привредној комори Србије.....	101
53. Одговорност за штету ЈП путева Србије у случају одговарајуће саобраћајне сигнализације, односно знака „дивљач на путу“.....	102
54. Лични подаци и подаци о осигурању.....	103
55. Камата на исплаћени вишак деобне масе.....	104
56. Принудна наплата судске таксе.....	105

3. ИЗВРШЕЊЕ И ОБЕЗБЕЂЕЊЕ	107
1. Приговор ништавости и начело формалног легалитета.....	107
2. Месна надлежност за одлучивање о предлогу за извршење.....	108
3. Немогућност уговарања месне надлежности суда.....	109
4. Достављање у извршном поступку.....	110
5. Накнада трошкова у поступку принудне наплате судске таксе	111
6. Подношење предлога за извршење ради наплате дела потраживања из извршне исправе.....	111
7. Извршност судске одлуке	112
8. Извршност решења о извршењу на основу извршне исправе	113
9. Подобност извршне исправе за извршење	114
10. Наставак поступка извршења због брисања друштва услед принудне ликвидације	114
11. Надлежност за одлучивање о предлогу за наставак поступка извршења.....	116
12. Садржина пуномоћја за наплату трошкова поступка досуђених извршном исправом од стране пуномоћника адвоката ..	116
13. Испуњење потраживања након доношења решења о извршењу.....	117
14. Престанак потраживања из извршне исправе	118
15. Немогућност одбацивања жалбе због недостављања доказа	118
16. Предлог за противизвршење.....	119
17. Упућујућа правна норма и њена примена	120
18. Обустава поступка извршења	121
19. Извршење на непокретности која није у Катастру уписана као својина извршног дужника.....	122
20. Спровођење извршења једном радњом пописа и процене покретних ствари извршног дужника у више поступака извршења.....	124
21. Обустава извршења на новчаним средствима на текућем рачуну извршног дужника физичког лица	124
22. Обустава спровођења извршења изречених судских пенала	126
23. Правна поука.....	127
24. Правни лек у извршном поступку покренутом по Закону о извршењу и обезбеђењу	127
25. Стварна надлежност основног суда у поступку по поднетом предлогу за извршење на основу веродостојне исправе од стране адвоката против привредног субјекта	128
26. Стварна надлежност привредног суда у поступку обезбеђења.....	130
27. Прелаз обавезе из извршне исправе на члана д.о.о.....	131
28. Извршни поступак против контролног члана брисаног извршног дужника.....	132
29. Привремена мера забране извршном дужнику да предузима одређене радње	133

30. Намирење потраживања из вредности хипотековане непокретности након наступања застарелости	134
31. Накнада због задоцњења у измирењу новчаних обавеза из комерцијалних трансакција и потраживање из извршне исправе.....	136
4. СТЕЧАЈНО ПРАВО	137
1. Разрешење стечајног управника на лични захтев.....	137
2. Престанак разлучног права	137
3. Повлачење предлога за отварање поступка стечаја.....	138
4. Дозвољеност жалбе	139
5. Искључење овлашћеног проценитеља.....	141
6. Привремени заступник и отварање стечаја	142
7. Одбијање захтева због недостатка активне легитимације.....	143
8. Принудно извршење против стечајног дужника	144
9. Награда по основу намирења разлучних поверилаца.....	145
10. Намирење разлучних поверилаца у стечају.....	146
11. Основица за обрачун коначне награде за рад стечајног управника..	147
12. Закључење стечајног поступка	148
13. Уговарање висине стопе затезне камате као недозвољена мера плана реорганизације.....	149
14. Измена коначне табеле, правни лек и апелациона надлежност другостепеног суда	150
15. Литиспенденција и стечај.....	151
16. Винкулација полисе осигурања	152
5. ПРИВРЕДНИ ПРЕСТУПИ	153
I. Материјално право	153
1. Одлука о виности.....	153
2. Одмеравање казне.....	154
3. Примена блажег закона.....	156
4. Суплеторни затвор.....	157
5. Пажња доброг привредника и облик виности	158
6. Услови за квалитет хране.....	159
7. Закон о превозу путника	160
8. Закон о безбедности саобраћаја на путевима.....	161
9. Закон о јавним службама и Закон о привредним друштвима	163
10. Кривични законик	164
11. Закон о заштити ваздуха.....	165

II. Процесно право	167
1. Границе судске надлежности	167
2. Садржина оптужног предлога.....	168
3. Уредност оптужног предлога	170
4. Трошкови поступка	172
5. Обуштава поступка.....	172
6. Правила доказивања.....	174
7. Изношење одбране	175
8. Невезаност суда за правну квалификацију из оптужног предлога.....	176
9. Субјективни идентитет оптужбе и пресуде	177
10. Објективни идентитет оптужбе и пресуде.....	178
11. Ослобађајућа пресуда.....	179
12. Садржина пресуде	180
13. Ne bis in idem.....	182

II. РЕФЕРАТИ 185

Младен Николић,
судија Привредног апелационог суда

УГОВОР О ХИПОТЕЦИ И ЗАЛОЖНА ИЗЈАВА КАО ИЗВРШНЕ
ИСПРАВЕ.....187

Јелена Шопаловић,
судски саветник Привредног апелационог суда

СТРАНО ПРАВНО ЛИЦЕ КАО ОКРИВЉЕНИ У ПРИВРЕДНО-
КАЗНЕНОМ ПОСТУПКУ213

4

ПРЕГЛЕД СТАРИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Излазећи у сусрет све израженијим захтевима корисника да пронађу одговор на специфична питања из професионалне праксе, кроз Информативни билтен континуирано ћемо упознавати своје читаоце са садржајима старих књига из богате ризнице библиотеке Управе. Наш фонд обухвата, између осталог, и вредне писане документе који, осим документационе, имају и научну и стручну вредност. Будући да су посредни књиге од историјског значаја, као и периодична издања и друге драгоцене библиотечке целине којима располажу постојећи фондови, овим путем настојали смо да проширимо лектуру свима онима који желе да се стручно усавршавају. Напомињемо да ове књиге (из којих дајемо само изводе) могу да се користе само у читаоници библиотеке Управе за заједничке послове републичких органа, а део фонда дигитализован је и доступан на адреси: <http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html>

За овај број издвајамо:

- 1. Закон о уређењу више женске школе: Ниш, 1879.**
- 2. Закон о водама и њиховој употреби: Ниш, 1879.**
- 3. Додаци на скупоћу чиновника и осталих државних службеника грађанског реда: Београд, 1923.**

У наредним бројевима Информативног билтена наставићемо са приказима тематски и жанровски разноврсних публикација нашег богатог фонда.

ЗБОРНИК ЗАКОНА И УРЕДАБА

ИЗДАНИХ

У КЊАЖЕСТВУ СРБИЈИ

од 1. Новембра 1878 до 6. Маја 1879 године.

34. (XXXIV.)

У БЕОГРАДУ

ШТАМПА И ИЗДАЊЕ ДРЖАВНЕ ШТАМПАРИЈЕ

1879

МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости божијој и вољи народа,

КЕЊАЗ СРПСКИ.

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА
СКУПШТИНА РЕШИЛА, И ДА ОМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО :

ЗАКОН

о уређењу више женске школе.

Члан 1.

Задатак је више женске школе, да даје више образовање женскињу и да спрема учитељке за наше школе.

Члан 2.

Виша женска школа има пет разреда, а сваки разред свршава се за годину дана.

Оне ученице, које желе постати учитељке основних школа, дужне су, у течају петог разреда, практично изучавати школски рад у вежбаоници, која се заводи при вишој женској школи са четири разреда основне школе. Правила за ову вежбаоницу прописаће министар просвете и црквених дела.

Поред тога, по свршетку петог разреда и овог практичног курса, приправнице за учитељке, полагаће учитељски испит из ових предмета :

1. Науке хришћанске,
2. Српског језика са српском књижевношћу,

3. Српске и опште историје,
4. Педагогике са школским радом,
5. Рачуна,
6. Земљописа,
7. Јестаственице, и
8. Женског рада.

Члан 3.

Оне ученице, које су свршиле вишу женску школу с добрим успехом, а нису походиле у течају петог разреда и вежбаоницу, ни полагаале учитељски испит, могу то чинити и доцније, по одобрењу министра просвете и црквених дела.

Испит тај полагаће из предмета, који су побројани у члану 2.

Члан 4.

У вишу женску школу примају се ученице, које нису млађе од 10, нити старије од 13 година, а које су с добрим успехом свршиле основну школу или се приватно спремале. У првом случају полагаће пријемни, а у другом приватни испит, као што је прописано за све средње школе. — Ученице, које су редовно свршиле који разред гимназије или реалке с добрим успехом, примиће се у следећи виши разред више женске школе. — Уписивање бива првих дана школске године, а до краја Августа могу се уписати још оне ученице, које су изостале због важних узрока.

Члан 5.

У вишој женској школи учиће се ове науке:

1. Наука хришћанска,
2. Српски језик,
3. Српска историја,
4. Општа историја,
5. Историја српске књижевности,
6. Педагогика с методиком,
7. Рачун,
8. Земљопис политички,
9. Јестаственица
10. Хемија,
11. Експериментална физика са космографијом,
12. Хигијена с дијететиком,
13. Женски рад са кројењем и шивењем хаљина,
14. Краснопис и цртање,
15. Гимнастика и играње,
16. Музика: певање и свирање,
17. Страни језици: руски, француски и немачки.

Свака ученица дужна је учити један, ма који од ових страних језика, који сама или родитељи њени изберу; но може и два и сва три изучавати, ако жели.

Члан 6.

Сви у члану 5 поређани предмети обвезни су за све ученице више женске школе, осим свирања, које се оставља на вољу, и оне, које буду училе свирање, плаћаће одређени хонорар.

Члан 7.

У ком ће се обиму ове науке предавати у вишој женској школи, и како ће се поделити на разреде и часове, прописаће министар просвете и црквених дела, по саслушању школског савета.

Члан 8.

Виша женска школа има управитељку, и за сваки разред по једну класну учитељку, потребан број предавача, учитеља и учитељака језика и вештина и помоћнице класним учитељкама.

Члан 9.

Управитељка, као непосредни старешина школе, води бригу, да се у школи добар поредак одржава, да сви, који припадају школи, како наставници тако и ученице врше своје дужности, и у свему што се школе тиче и њеног унапређења, чини предлоге министру просвете и црквених дела. Она, у договору са класним учитељкама и предавачима, саставља и подноси министру на одобрење распоред предмета на часове и одређује ред испита. Прима и уписује ученице у почетку школске године и одређује комисију за пријемне и приватне испите. Води књиге о трошковима око завода и полаже контроли рачуне о истима. Она може, у хитним и важним случајевима, распустити целу школу на читав дан. Она прима и отпушта служитеље.

Члан 10.

Класне учитељке пазе на ред у разредима, воде белешке о долазењу ученица у школу, пазе на понашање и владање ученица како за време школских часова, тако и за време одмора између часова, и воде ученице свог разреда у цркву, кад којој дође ред.

Свака класна учитељка предаваће и по који предмет и може имати недељно до 12 часова; и ако би класна учитељка предавала који страни језик или вештину, она не ће за то имати никаквог додатка.

Члан 11.

Управитељка и класне учитељке више женске школе могу бити само оне, које су с врло добрим успехом свршиле код нас вишу женску школу или на страни сличну школу; које су положили учитељски испит (члан 2) са врло добрим успехом и поред тога, са врло добром оценом, вршиле дужност помоћнице више женске школе или учитељке основне школе најмање две године. Оне имају прву плату хиљаду пет стотина (1500) динара годишње. А затим имају и периодичку повишицу и то по свршетку сваке пете године по две стотине педесет (250) динара. Последњу периодичку повишицу добиће оне на свршетку тридесете године службе. При периодичкој повишици рачунаће им се и оне године службе, које су до сад провеле у тим звањима. Управитељка, осим тога, има још пет стотина (500) динара додатка и стан с огревом, ако то има у са-

мом здању школском, а иначе нема права на стан и огрев.

Члан 12.

Управитељку и класне учитељке поставља министар просвете и црквених дела, и оне, што се тиче рока службе и пензије, задржавају сва она права, која имају учитељи и учитељке основних школа.

Ради заступања класних учитељака, у време њихове болести, и предавања по неких предмета, а поглавито ради спремања будућих класних учитељака, постављаће се у вишој женској школи и потребан број помоћница класним учитељкама, са годишњом платом по осам стотина (800) динара.

Члан 13.

За предавање појединих наука, које не би могле стићи да предају класне учитељке, може министар просвете и црквених дела одредити стручне професоре из других просветних завода, као хонорарне предаваче. Ови хонорарни предавачи имаће плате за један час недељни сто и педесет (150) динара годишње.

За предавање вештина и страних језика може министар просвете и црквених дела, у случају потребе поставити нарочите учитеље или учитељке са годишњом платом од хиљаду (1000) до хиљаду и пет стотина (1500) динара.

Члан 14.

Дисциплина у школи поверава се управитељици и класним учитељкама, а помоћницама само онда, кад заступају класне учитељке.

Казни, којима се могу подвргавати ученице више женске школе, јесу: опомена, укор, стајање у скамији и изван скамије, одлучење од школе на време и искључење на свагда из завода. Прве три казни: опомену, укор и стајање изриче како управитељка тако и свака класна учитељка у своме разреду; а последње две: одлучење и искључење изриче управитељка у договору са класним учитељкама, но последња: искључење, не ће се моћи извршити без претходног одобрења министра просвете и црквених дела.

Члан 15.

Одговори ученица оцењују се са 5, 4, 3, 2, 1. 5 значи одлично, 4 врло добро, 3, добро, 2 слабо, 1 рђаво. Те ће се белешке заводити у каталоге, које ће чувати класне учитељке.

Резултати годишњих бележака пореде се са резултатима испитних бележака. Која ученица има у резултату резултата два (2), та мора поновити разред, а која има у резултату резултата више од два, но из појединих предмета има два или један, та ће морати поновити испит из тих предмета. При поновљеном испиту оцена три (3) довољна је за поправку испита и прелазак у старији разред.

Члан 16.

Годишњи испит у вишој женској школи држаће се у времену од 10 јуна до краја истог месеца, по програмима, које су наставници у почетку школске године поднели.

Члан 17.

Учитељски испит полагаће се пред комисијом, коју, по одобрењу министра просвете и црквених дела, избере управитељка са класним учитељкама и свима наставницима, и то у времену од 16 августа, па до краја истог месеца. На овим испитима председаваће изасланик министра просвете и црквених дела.

Ближа наређења о овим учитељским испитима прописаће министар просвете и црквених дела.

Члан 18.

Одмор школски, осим божићних и васкршњих празника, бива још и лети од 1 јула до 16 августа.

Члан 19.

Сви трошкови око ове школе подмириваће се, по одобрењу законодавне власти, из општег кредита, одређеног на просветне цели.

Члан 20.

Овај закон ступа у живот почетком идуће школске године, а то је 16 августа 1879 год. и тада

престаје важити закон о устројству више женске школе од 17 јуна 1863 године и све оно, што је на основу тога закона наређивано.

Препоручујемо Нашем министру просвете и црквених дела, да овај закон обнародује и о извршењу се његовом стара; властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме, да му се покоравају.

19. Јануара 1879.
у Нишу.

М. М. ОБРЕМОВИЋ с. р.

(М. П.)

*Видио и ставио државни печат,
чувар државног печата,
министар правде,
Д. Матић с. р.*

*Заступник министра просвете
и црквених дела,
министар правде,
Д. Матић с. р.
Министар финансије,
В. Јовановић с. р.*

МИЛАН М. ОБРЕНОВИЋ IV.

по милости Божијој и вољи народа,

КЊАЗ СРПСКИ.

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И ОВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА РЕШИЛА, И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН

о водама и њиховој употреби.

ОДЕЉАК ПРВИ

о правној природи вода.

Члан 1.

Воде, биле реке или речице, које теку кроз унутрашњост земље, а могу по њима да плове лађе или сплавови, као и њихове обале, јесу, по основама грађанског законика — §§ 195, 248, 262, и 264. — јавно добро.

Ове реке или речице јесу јавно добро од онога места, гди пловидба лађом или сплавом почети може, и задржавају то својство јавнога добра и онда, кад се на неком месту не би могло пловити.

Члан 2.

Законодавна власт, на предлог владе, решава, које су реке пловне.

Члан 3.

А од пограничних река њихова половина поред српске обале, сачињава јавно добро српско по опре-

дељењима међународног права, и подлежи прописима овога закона.

Члан 4.

Воде, било потоци или речице, које не би биле пловне (чл. 1.), сматрају се такође за јавно добро, но господар земље, поред које теку, или господари земља, измеђ којих теку, имају право употребе те воде, и у овом последњем случају поједини сусед употребљава пролазећу воду по дужини обале своје земље.

Члан 5.

Следеће воде припадају господару земље на којој су, уколико није ко други право на њих задобио:

- 1., Извори,
- 2., Од кише скупљајућа се вода,
- 3., У бунарима, рибњацима и другим справама прикупљена вода,
- 4., Оток од ових вода, докле тече кроз сопствену земљу.

ОДЕЉАК ДРУГИ

О УПОТРЕБИ ВОДА.

Члан 6.

По водама — рекама или речицама, — које се огласе за пловне (чл. 1. и 2. овог зак.), слободно је свакоме пловити лађом или сплавом, саображавајући се при томе правилима, која буду за пловидбу издана.

Члан 7.

На овим водама нико несме без дозвољења власти направити ћуприју или држати скелу, и превоз као занимање упражњавати.

Члан 8.

Господари земаља, поред обала ових вода, морају свакад оставити дуж воде за пролаз стоке и људи, који се пловидбом баве, онолико простора, колико власт где за нужно нађе.

На овом простору несме се подићи никаква зграда, засађивати дрва, или правити каква ограда.

А ако би за пристајање лађа или сплавова било потребно на коме месту више простора, то се може по закону о експропријацији само са накнадом узети.

Члан 9.

Са водама, које припадају у искључиву сопственост појединоме — чл. 5. овог зак. — и уколико није ко други особеним правним основом задобио какво право, може господар по својој вољи располагати.

А при текућим водама — чл. 4. овог закона — ограничава се право употребе воде од стране појединога, истим правом других, као и јавним обзирима, који проистичу из свезе и потребе вода.

Нарочито поједини господар несме употребљавајући воду чинити је нечистом на штету другога, или причињавати туђим земљама поплаву или нанос.

Члан 10.

Господар земље, преко које тече каква вода, не сме својеволјно на штету ниже лежеће земље преиначавати природни ток те воде.

А исто тако господар ниже лежеће земље не сме спречавати природни ток такве воде на штету више лежеће земље.

Члан 11.

Господар земље имајући право употребе воде — чл. 4. — мора неупотребљену воду, пре него што она додирне туђу земљу, вратити опет у првобитно корито њено осим, ако се са друкчијим пуштањем не чини никаква штета другима, који на ту воду право имају.

Члан 12.

Ако се сагласе више њих господара земаља, које леже једна до друге, а све поред какве воде, како ће воду да употребе или проведу, то се њихове земље сматрају у овом обзиру према трећима као једно цело.

Члан 13.

Ако обале поред текуће приватне воде (чл. 5.) припадају различитим господарима, а међу њима не постоји какав друкчији правни одношај, онда господари са једне стране обале имају право на половину поред те обале, а с друге обале на другу

половину воде, а поједини на свакој обали имају право у тој половини воде по дужини своје обале.

Члан 14.

У водама, које су јавно добро, (чл 1. и 4.) може сваки без икаквих нарочитих права, не искључујући равно право другог, воду заватати, стоку појити, купати се и прати, као и узимати одатле песак, шљунак, камен, земљу и лед, уколико се са тим не мењају својства воде, нити има опасности за ток воде и њене обале, нити се коме појединоме вређа право или штета наноси, — а све ово саображавајући се полицијским наредбама, и на местима, гди то није власт забранила.

— Члан 15.

За свако друго употребљавање јавних вода осим наведенога у предидућем члану 14., као и за подизање или преиначавање потребних за употребљавање грађевина или справа, које би имале уплива на својства воде или њен ток или висину или би се са тим обале у опасност доводиле, нужно је предходно дозвољење надлежне власти.

Ово дозвољење власти нужно је и код употребљавања вода означених у чл. 4., ако би то имало сљедства за права других, или уплива на својства, ток, или висину воде у другим јавним водама.

Исто тако несме се ништа без дозвољења власти до саме воде у кориту реке засађивати, пунити,

подзиђивати, одкопавати или преграђивати, уколико би то имало избројана сљедства.

Но ако би, било из економних, било из санитетских или којих других узрока, у општем интересу нужно било, да се или којој реци речици или потоку каква окука просече, те да се тиме одклоне штете или умноже користи, то власт по своме извиђењу, и по саслушању оних, којих се тиче, може наредити, да се то изврши, а онима, који би тим просецањем штету претрпели, даде накнада по закону о експропријацији, и по сразмерности од оних, који се тиме користе.

Члан 16.

Грађевине на води, за подизање којих се изискује предходно дозвољење власти, јесу нарочито: воденице, ваљавице, барутане, стружнице, фабрике и т. п.

И за измену оваквих грађевина нужно је предходно дозвољење власти, уколико би то имало уплива на ток, висину, пад или потрошак воде.

Члан 17.

Ово дозвољење даваће се на писмено, и у њему ће бити тачно означено место, количина и начин употребљавања воде. Количина воде не сме се на други начин определити, него тачним описом справе за пропуштање воде и означањем времена за употребу воде. Ако би околности захтевале, могу се поставити и нарочити услови, којима ће се уредити

и осигурати општа употреба воде, и дозвољење може се дати на ограничено време, или с правом, да се може и опозвати.

Члан 18.

У датом дозвољењу власт ће одредити и рок, за који се дозвољена грађевина подићи и прорадити има, које ако се неучини, онда се губи добивено дозвољење. Рок овај може бити до три године, обзирући се на величину грађевине и на друге околности при поједином случају.

Члан 19.

При одређивању количине воде, која се буде давала за употребу, власт ће се обзирати с једне стране на потребу молиоца, а с друге на остатак воде, што је према променљивости стања воде за даљу употребу нужна. Нарочито се несме појединоме толика количина воде дати, да општине или села буду са тим изложена оскудости воде у случају пожара, или за њихове домаће потребе.

Члан 20.

Одобрене грађевине морају господари истих тако направити и одржавати, да оне, колико је год могуће, остављају слободан ток води и леду, да риболову и другом употребљавању воде не чине никаква излишна отежавања и стешњавања, и да не буде никакво безкорисно расипање воде.

Ако онај, кога се тиче, докаже, да по овоме није учињено, то ће надлежна власт наредити, да се поправи што треба, оставивши за то потребан рок, па ако по истеку тога не буде извршено, што је наређено, власт ће наредити, да се о трошку непослушнога изврши што треба.

Члан 21.

Ако се успор, поплава или друга оштећавања, која би каква од ових грађевина причињавала, могу отклонити спуштањем или преиначавањем грађевине или којим другим начином, то је дужан господар исте да учини.

А за грађевине, код којих је одклоњење ово немогуће, вреди оно, што се у чл. 53. овог закона наређује.

Члан 22.

Код свију оваквих грађевина мора се означити највећа дозвољена висина воде, и у случају обвезаности, да се вода на опредељеној висини одржава, мора се означити и дозвољена низина воде, и то каквом сталном мером, а на трошак господара грађевине.

Код грађевина, које се буду подизале после овог закона, поставиће се ова мера одма при њиховом подизању, а код већ постојећих грађевина у течају једне године, од дана ступања у живот овог закона. Ова мера мора бити постављена на

месту, гди се може лако загледати и њој приступити, и мора се тако одржавати, да је осигурана од намерног или случајног квара, или промене положаја.

Члан 23.

Форму ове мере и правила за њено постављање и одржавање прописаће министар грађевина.

Члан 24.

Чим би вода преко дате највеће висине дотичној грађевини расла, господар грађевина мора отварањем устава и у опште одклоњењем свију сметња воду дотле испуштати, докле се она опет не спусти на означену висину.

У случају небрежења у томе, а на захтевање оних, који би тиме били оштећавани или у опасности, месна полицајна власт наредиће, да се оток воде на трошак и одговорност небрежљивог господара одма изврши.

Исто тако местна полицајна власт наредиће, да се одржава одређена низина воде, ако се то не би држало.

Члан 25.

Ако добивено право на подизање које од ових грађевина није при дозвољењу изречно на само лице молиоца ограничено, онда оно прелази на свагдашњег господара грађевине или места, за које је добивено дозвољење.

Добивено дозвољење вреди само за ону грађевину на води, или само за оно место, за коју је грађевину или место дато. А ако би се једна грађевина хтела преобратити у другу, или подићи на другом месту, онда је нужно ново дозвољење за то.

Члан 26.

Кад ко добије право, да воду из јавне реке одводењем употреби на своје цељи, то су при употреби и потрошку ове воде меродавни услови у самом дозвољењу постављени. При овоме, у случају сумње вреди као правило, да се дозвољење односи само на потребу предузећа, и по томе, ако би преко тога воде претицало, тај вишак остаје на расположењу власти.

Члан 27.

При пожару или мимопролазећој прекој нужди за воду, местна полицајна власт има право, да за привремену употребу воде, била она јавна или приватна, у општем интересу, изда сходне наредбе, и ове одма изврши без икакве накнаде.

Члан 28.

Ако која општина или село нема у опште довољно воде, оно има право, да по предходном одобрењу полицајне власти, по мери своје потребе, а без икакве накнаде, добије од оних, који имају право употребе вода споменутих у чл. 4., нужну

количину воде, која би преко њихове потребе на исту цељ претицала.

Но ако би са употребом оваких вода нужна била и употреба земљишта било државног, општинског или приватног, за такву употребу одузеће се толико земљишта, колико потреба захте и за то земљиште даће се накнада по закону о експропријацији, ако се о њој дотичне стране саме не сагласе.

ОДЕЉАК ТРЕЋИ

о надлежним властима и њиховом поступку.

Члан 29.

Власт, која ће давати дозвољење, и у опште решавати питања о употреби воде, у смислу чл. 15. и 16. овог закона, уколико то не подлежи грађанским судовима, јест начелство онога округа, у коме се жели подићи, или у коме постоји грађевина за употребу воде.

Члан 30.

Молба, за подизање оваквих грађевина, подноси се начелству у смислу предидућег члана, а у тој молби мора бити тачно означено:

1., Место и вода, на којима се жели подићи дотична грађевина, са планом положаја места и воде — ситуације, — и

2., Каква се грађевина подићи намерава, у којој величини, и са којом количином воде, заједно са планом о грађевини.

Грађевине, које су на водама од незнатне важности, као: воденице, поточаре, ваљавице, стружнице, баштовански долапи и тиме подобне, не подлеже овим прописима односно поднашања плана ситуације и грађевине уз молбу, нити треба ради одобрења обраћати се окружном началништву, већ се за њих тражи одобрење од општинског суда и одбора, који га даје бесплатно, ако нађе, да се таквим грађевинама неће никоме штета чинити.

Но ако би доцније такве грађевине штету чиниле и та се не би могла одклонити каквом поправком или ако неби хтео господар грађевине такву поправку извршити, — биће дужан на тужбу оштешених а по решењу власти, која је одобрење дала, ову грађевину уклонити без икакве накнаде.

Члан 31.

Ако се из саме молбе а без икакве сумње већ види, да се дотично дозвољење из обзира за јавне интересе дати неможе, онда ће се оно без даљег испитивања одбити. А ако то не буде, онда ће начелство наредити извиђење по потреби преко инжењера и друга два вештака и на самом месту у плану ситуације означеном, при коме ће се извиђењу нарочито на следејуће тачке пажња обратити:

1., Да ли се и на који целисходни начин грађевина извршити може,

2., Које користи или штете отуда произићи могу,

3., Да ли се може дати захтевана количина воде без штете за већ постојеће подобне грађевине и без опасности за јавне интересе, и

4., Да ли догична грађевина, намењена индустријалној цељи, неће употреби воде на земљеделске цељи неодољиве препреке полагати, и да ли се ова противност интереса не би одклонила, ако би се за индустријално предузеће узела каква друга тачка на тој води.

Члан 32.

Ако се појави сумња да се захтевана грађевина у опште, или на предложени начин дозволити не може, то ће се основи сумње саопштити молиоцу.

Члан 33.

Нема ли оваке сумње, нити је молба противна јавним интересима, или молиоц остане и по саопштеним му основима сумње при својој молби, онда ће власт одредити једно рочиште најдаље у течају два месеца, и на исто позвати сва позната интересирана лица са обадве стране, или њихове заступнике, па у њихову присуству целу ствар прегледати, и њихове примедбе и изјаве саслушати.

Ко од позваних лица на ово рочиште не дође, сматра се да пристаје на оно, што власт без његових примедба нађе и реши, а ко од интересираних не буде ~~исван~~ан, њему остаје отворен пут, да до коначног решења своје примедбе чини.

Члан 34.

При овоме извиђењу власт ће поглавито гледати, да постигне сагласије између интересираних лица,

а ако то не буде могуће, онда ће учинити тачно истраживање свију спорних тачака, употребивши при томе, ако је нужно, и вештаке, било по захтевању дотичних страна, било по сопственом нахођењу.

Члан 35.

О целом раду на овоме рочишту власт ће сачинити протокол, у који ће ставити, на што су се стране сложиле, ако је сагласије постигнуто, а ако то није, онда ће описати стање ствари са наводима и изјавама обеју страна и принесеним доказима.

Члан 36.

По учињеном извиђењу власт ће издати решење са побудама, и доставити га свима интересираним странама.

Члан 37.

Противу овога решења може се незадовољна страна жалити министру унутрашњих дела, а решење је министарско извршно.

Жалба се даје писмено или усмено ономе окружном начелству, које је решење издало, у течају 15 дана од дана пријема решења, противу кога се жалба подноси, саображавајући се у томе §§. 119. 311 и 312 грађ. пост.

Члан 38.

Благовремено поднешена жалба задржава решење од извршења. Но ако је ово решење издато у тој

цељи, да се код грађевина изнова одпочетих или већ постојећих што одклони, преиначи или да се грађевина сасвим уклони, па би било очевидне опасности у одлагању, власт може, и ако је жалба изјављена, наредити, да се изврши оно, што је за одклоњење опасности неизоставно нужно.

Члан 39.

Кад решење постане извршно а одобравајуће је, онда ће се на основу тога издати молиоцу дозвољење, да дотичну грађевину подићи може.

Члан 40.

Извршење грађевина, за подизање којих се изискује по овом закону дозвољење власти, стоји под врховним надзором надлежног окружног начелства.

По томе сваки, који оваквог рода грађевину подигне, не сме у њој рад одпочети пре, него што извести начелство, и од овога добије дозвољење, да та грађевина може прорадити. А начелство ће наредити, да се грађевина у року од 30 дана прегледа и увери се, да ли је извршена по условима постављеним у дозвољењу за подизање њено, па ако би какве недостатке или одступање од тога нашло, наредиће, да се то допуни и исправи, па тек онда издати дозвољење, да се у њој радити може.

Члан 41.

Непосредни надзор над грађевинама, за подизање којих се изискује дозвољење власти, воде местне

полицајне власти, а ове могу у преким случајима наређивати оно, што би у интересу јавне безбедности нужно било, а гди није опасност у одлагању, извештава ће надлежно окружно начелство.

Неизврши ли се оно у остављеном року, што би у преким случајима месна полицајна власт наредила, она је властна, да нареди извршење нужнога посла на трошак непослушнога.

Члан 42.

Трошкове око иследовања и прегледања овога рода грађевина сноси молилац, а по сразмерици и онај, који при иследовању својим неоснованим наводима такве проузрокује. И окружно начелство при решавању главне ствари, решиће, и ко ће, и у колико ове трошкове сносити или накнадити.

Трошкове око извиђања иступа противу прописа овог закона, сносиће кривац.

Члан 43.

За свако дозвољење на подизање какве нове грађевине на води, плаћа се такса у државну касу од 50 до 250 динара, према величини и важности грађевине, што ће надлежно окружно начелство у поједином случају одредити решењем, којим дозвољава какву грађевину.

Исто тако и за преиначење постојеће грађевине, ако ово преиначење условљава већу употребу воде, плаћа се такса од 25 до 150 динара.

Члан 44.

Код сваког окружног начелства установи ће се протокол, у који ће се завести све постојеће грађевине на води, за које би се по овом закону морало имати дозвољење власти, и у будуће заводити све оне, које се буду дозволиле.

Члан 45.

Сваком је слободно овај протокол прегледати као и акта иследовања око какве грађевине, и узети препис од тога по наплати таксе по закону.

Члан 46.

Форму и вођење ових протокола прописаће министар унутрашњих дела.

ОДЕЉАК ЧЕТВРТИ

п р е л а з н о н а р е ђ е њ е .

Члан 47.

Све грађевине на води, које се затеку кад овај закон у живот ступи, сматрају се, да су местно право задобиле, и по томе не потребују накнадног одобрења полицајне власти, осим што се за у будуће имају управљати по прописима овог закона.

Члан 48.

Господари овог рода грађевина дужни су у те-
чају 100 дана од дана кад овај закон ступи у

живот, поднети опис места и опис своје грађевине надлежној средској власти, а ова ће то спровести начелништву.

Ко то не уради у овом року, платиће у име казни онолико, колико би у име таксе платио, кад би тражио дозвољење, да наново грађевину подиже. А ако то не уради и у другом датом му року од 50 дана, губи местно право и забраниће му се радња.

Казну ову изриче начелништво решењем, против кога се може жалити у смислу чл. 37. овог зак.

Члан 49.

Кад начелништво добије списак свију постојећих грађевина на води у своме округу, оно ће решити, које од ових грађевина треба прегледати а које не.

Окружни инжињер прегледаће по прописима овог закона и правилима, која пропише министар грађевина (чл. 23.), све оне грађевине на води, за које је начелништво решило, да их прегледати треба.

Дотична општина одређује по два лица, која су са стањем воде и околине позната и која су вична у оном роду грађевине, која се прегледа, да инжињеру дају обавештења о свима појединостима, која од њих тражио буде. Ова лица подписиваће као сведоци протокол инжињерског рада и прегледа.

Исто тако окружни инжињер прегледаће и оне грађевине на води, за које је начелништво решило, да се не прегледају, ако се појаве тужбе са основаним разлозима, да су те грађевине на штету општу, општине или појединаца.

У првом случају господар грађевине сносиће трошак око овог извиђаја а у другом случају плаћа крива страна.

Члан 50.

Ако се извиђењем покаже, да дотична грађевина може опстати и на месту гди је, и у садашњем стању, онда ће се дотичном господару исте издати дозвољење по овом закону, у ком ће дозвољењу изложено бити, у каквом се стању грађевина налази односно употребе воде.

Члан 51.

Нађе ли се, да која од грађевина, по месту може опстати, али би се морала престројити, то је њен господар дужан, да је по датим му условима од власти престроји.

Рок за извршење овога престројења власт ће оставити до две године по обзирима у члану 18. овог закона.

Члан 52.

Господар овакве грађевине, пошто изврши назначена му престројења, као и власт, управљаће се у даљем поступању по пропису члана 40. овог закона.

Члан 53.

Ако се нађе, да која од ових грађевина, не може никако на досадашњем месту опстати, она ће се дићи са накнадом по закону о експроприацији, ако се о тој накнади саме стране не сагласе.

Накнада ова даваће се из државне касе, ако се дизаће грађевине чини у интересу општем, а ако се чини у интересу општине, села, или у опште извесног броја житељства, онда се од њих накнада ова и наплаћује.

Члан 54.

За грађевине старе, које се дижу (члан 53.), даваће се накнада како за местно право, тако и за саму грађевину, а земљиште остаје господару; на-против за грађевине, подигнуте по овом закону, даваће се накнада само за грађевину а не и за местно право.

Члан 55.

Спорови око грађевина на води, који се затеку несвршени, кад овај закон ступи у живот, пресудиће се по досадањим законима без призрења на овај закон.

Препоручујемо Нашем министру унутрашњих послова и Министру грађевина, да овај закон обнародују и о извршењу се његовом старају, властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме, да му се покоравају.

26. Децембра 1878.
у Нишу.

М. М. ОБРЕНОВИЋ с. р.

(М. П.)

*Видио и ставио државни печат,
чувар државног печата,
министар правде,
Д. Матић с. р.*

*Министар унутрашњих послова,
Рад. Милојковић с. р.
Министар грађевина,
Р. Алимшић с. р.*

ДОДАЦИ НА СКУПОЉУ

ЧИНОВНИКА И ОСТАЛИХ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА ГРАЂАНСКОГ РЕДА

— ОДЛУКА МИНИСТАРСКОГ САВЕТА ДРБР 42300
ОД 17. АПРИЛА 1924. ГОД. —

(Одштампано у Бр. 90-XX Службених Новина“
од 19. Априла 1924. год.).

ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА
КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА
БЕОГРАД — 1923

МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА

КРАЉЕВИНЕ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

Генерална Дирекција Државног Рачуноводства

—
Д.Р.Бр. 42 300.
10. априла 1924. године
у Београду.
—

Министарском Савету

Вотирањем буџета за буџетску 1924—1925. годину, омогућена је исплата припадности државним службеницима грађанског реда, које су им одређене новим законом о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда од 31. јула 1923. године.

Како ове редовне законске припадности, и ако су новим законом повећане, услед постојеће велике скупоће нису довољне, то, док се не донесе нов закон о додацима на скупоћу, а саобразно чл. 46. закона о чиновницима и осталим Државним службеницима грађанског реда од 31. јула 1923. године, част ми је предложити Министарском Савету следећи пропис о додацима на скупоћу.

Члан 1.

Активни државни службеници грађанског реда, поред редовних припадности предвиђених законом о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда од 31. јула 1923. године, добијају још и додатке на скупоћу по одредбама ове одлуке Министарског Савета.

Додаци на скупоћу су ови : лични и породични додаци.

Члан 2.

С обзиром на личне додатке деле се места службовања на три месна разреда скупоће, и то:

I разред: Сва она места, која су и досада у томе разреду била по чл. 2. Зак. о додацима на скупоћу од 28. фебруара 1922. год.

II разред:

а) у Србији и Црној Гори: вароши;

б) у Хрватској, Славонији и Међумурју: Краљевски слободни градови; градови II реда као и сва остала места у којима је седиште среских власти;

в) у Словеначкој и Далмацији: сви градови и места у којима су седишта среских власти;

г) у Босни и Херцеговини: сва места у којима су седишта среских власти; и

д) у Војводини: Краљевски слободни градови са уређеним сенатима, као и сва остала места у којима се налазе седишта среских власти;

III разред: сва остала места у Краљевини, која не улазе ни у I ни у II месни разред скупоће.

Члан 3.

Чиновницима I, II и III категорије одређују се следећи лични додаци на скупоћу у месечним износима, и то:

а) чиновницима: 1. и 2. групе I категорије и то:

у	I	месном	разреду	скупоће	по	динара	1500.
»	II	»	»	»	»	»	1300.
»	III	»	»	»	»	»	1200.

б) чиновницима: 3. и 4. групе I категорије и 1. групе II категорије, и то:

у	I	месном	разреду	скупоће	по	Динара	1300.
»	II	»	»	»	»	»	1100
»	III	»	»	»	»	»	1000

в) чиновницима: 5. и 6. групе I категорије и 2. групе II категорије, и то:

у	I	месном	разреду	скупоће	по	динара	1200.—
”	II	”	”	”	”	”	1000.—
”	III	”	”	”	”	”	900.—

г) чиновницима: 7., 8. и 9. групе I категорије, 3., 4. и 5. групе II категорије и 1 групе III категорије, и то:

у	I	месном	разреду	скупоће	по	динара	1100.—
”	II	”	”	”	”	”	900.—
”	III	”	”	”	”	”	800.—

д) чиновницима: 2., 3. и 4. групе III категорије, и то:

у	I	месном	разреду	скупоће	по	динара	1000.—
”	II	”	”	”	”	”	800.—
”	III	”	”	”	”	”	750.—

Члан 4.

Званичницима и служитељима одређују се следећи лични додаци на скупоћу у месечним износивима, и то:

а) званичницима

у	I	месном	разреду	скупоће	по	динара	700.—
”	II	”	”	”	”	”	600.—
”	III	”	”	”	”	”	540.—

б) служитељима

у	I	месном	разреду	скупоће	по	динара	540.—
”	II	”	”	”	”	”	500.—
”	III	”	”	”	”	”	480.—

Члан 5.

Поред личних додатака на скупоћу, одређених у чл. 3. ове одлуке Министарског Савета, добијаће још и специјални судијски додатак, и то:

1.) Председници и чланови Државног Савета, Главне Контроле и Касационог Суда (Касациони Суд у Београду, Стол Седморице у Загребу, одељење Б. Стола Седморице у Загребу, Врховни Суд у Сарајеву, Велики Суд у Подгорици и Одељење Б.

Касационог Суда у Новом Саду); председници Апелационих и Управних Судова и врховни државни тужиоци код Касационог Суда (државни надодветници у Загребу и Сарајеву, врховни државни тужиоци код касационог Суда одељења Б. у Новом Саду и код одељења Б. Стола Седморице у Загребу) сви по 1.500.— динара месечно.

2.) Судије Апелационих, управних и редовних првостепених (колегијалних и среских) судова, подразумевајући ту и председнике првостепених судова, државни тужиоци и њихови заменици, секретари Касационог и Апелационог Суда и инспектори Министарства Правде који су на тај положај дошли са положаја на коме су уживали судијски додаток по 600.— динара месечно.

3.) Државном Правобраниоцу у Београду, равнатељу ерарних правних послова у Загребу, финансијском прокуратору у Љубљани, финансијском одвјетнику у Сплиту, ерарском фискалу у Сарајеву, државном заступнику у Новом Саду, као и особљу Генералне Дирекције Државног Правобраниоштва у Београду и осталих државних заступништа у Загребу, Љубљани, Сплиту, Сарајеву и Новом Саду, које има судијско-адвокатски испит, припада на име овог специјалног додатка по динара 600.— месечно.

4.) У Главној Контроли: начелнику судског одељења, шефовима одсека и секретарима тога одељења по 600. динара месечно.

5.) Први секретари Државног Савета а сем тога и други секретари Државног Савета који имају судијске квалификације, по 600.— динара месечно.

Члан 6.

Помоћници министара поред личних додатака одређених у чл. 3. ове одлуке Министарског Савета добијају још по 1.500.— динара месечно на име специјалног додатка.

Члан 7.

Генерални директори, њихови помоћници, начелници одељења у министарствима и начелници Главне Контроле — изузев начелника судског одељења Главне Контроле — поред личног додатка одређеног у чл. 3. ове одлуке Министарског Савета добијају још и по 600.— динара месечно на име специјалног додатка, с тим да право на овај додаток имају само они чиновници, који су у напред побројаним звањима. Према томе, чиновници са другим звањима, без обзира на њихов ранг, немају право на овај додаток.

Члан 8.

Породични додаци на скупоћу једнаки су за све државне службенике, без обзира на месни разред скупоће, и одређују се у следећим месечним износима :

а) на име додатка на закониту жену по 150 динара; и

б) на свако дете: у законитом браку рођено или позакоњено по 150.— динара месечно укупно, рачунајући ту и додаток на децу предвиђен чл. 41. закона о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда од 31. јула 1923. године.

Члан 9.

Породични додаток на жену не припада :

1.) ако је жена активни државни службеник или пензионер;

2.) ако жена има толико редовног прихода било од имања покретног или непокретног било од личног рада ма које врсте, па тај приход износи 200.— динара или више месечно.

3.) ако је жена растављена, без обзира је ли поведена бракоразводна парница или није.

Члан 10.

Разлика између породичног додатка на децу предвиђеног законом о чиновницима и осталим др-

жавним службеницима грађанског реда до укупног износа до 150 — динара месечно не припада:

- 1.) на дете после навршене 16. године;
- 2.) на дете које ступи у какву јавну или приватну службу са приходом у новцу или натури, и тај му приход износи 200 — дин. или више месечно;
- 3.) на дете које се смести у јавни, грађански, војнички, добротворни или васпитни завод на бесплатно издржавање и вредност тога издржавања износи и прелази 200 — динара месечно;
- 4.) на дете које има школску или научну стипендију, уживање од каквог фонда, помоћ или благодијање од 200 — динара или више месечно;
- 5.) на дете које ступи на трговину, на занат, или какво предузеће као ученик или шегрт, па га издржава послодавац без награде;
- 6.) на дете које се удоми или ожени;
- 7.) на дете које има сопственог имања покретног или непокретног чији је приход 200 — динара или више месечно.

Изузетно се признаје право на ову разлику породичног додатка на децу и после навршене 16. године:

- а) за ћерку, ако она своје оцу, који је удовац, води кућу;
- б) ако је дете душевно или телесно трајно неспособно за ма какав рад или привређивање.
- в) ако дете наставља школовање редовно не прекидајући потребан континуитет у школовању у земљи или иностранству, и то за време трајања школовања, а највише до навршене 23. године живота.

И за случајеве под а) б) и в) важе ограничења тач. 1. до 7. овог члана.

Неспособност за рад или привређивање доказиваће се уверењем државног лекара или општинског лекара, у местима где државног лекара нема; похађање школе доказиваће се уверењем школске власти.

Ако су отац и мати државни службеници, разлика овог додатка на децу припада оном супружнику коме припада и законски додатак на децу.

Жена — државна службеница, чији муж није државни службеник или пензионер, у опште нема права на додатак на децу, изузев ако докаже да јој је муж сиротног стања или неспособан за привређивање. Ако жена није државна службеница, и живи одвојено од мужа који је у активној служби, а деца су код ње на издржавању, ова разлика додатка на децу до 150.— динара месечно издаваће се њој.

Члан 11.

Ако су муж и жена активни државни службеници у истом месту, не могу обоје примати потпун лични додатак на скупоћу. Један се смањује на половину. Ако додаци нису једнаки, смањује се мањи. И у једном и у другом случају муж, изузетно, задржава право на породични додатак на жену, под условом да не постоје сметње које по новом закону искључују право пријема овог додатка на жену у опште. У овом случају не узимају се у обзир принадлежности, које жена прима од државе у својству државног службеника.

Члан 12.

Активни министри и активни државни подсекретари добијају на име свих додатака на скупоћу досадашње додатке, који су им одређени у чл. 9. закона о додацима на скупоћу од 28. фебруара 1922. године, и у чл. 296. финансијског закона за буџетску 1922./923. годину.

Члан 13.

Министри и државни подсекретари на расположењу, док се у том својству налазе, добијају на име свих додатака на скупоћу, и то: министри на расположењу по 3.000.— динара месечно, а државни подсекретари на расположењу по 2.000.— динара месечно.

Члан 14.

Свима државним службеницима који су на боловању припадају њихови како лични тако и породични додаци на скупоћу за годину дана.

Ово исто важи и за оне сталне службенике, који се услед укидања звања које имају, или надлештва у коме служе, ставе на расположење, а за време за које им и законске принадлежности припадају.

Члан 15.

Службеник, који буде изабран за народног посланика, па због тога буде стављен на расположење, за све време трајања мандата, у погледу како личних тако и породичних додатака на скупоћу, изједначује се са активним државним службеником.

Члан 16.

Бесплатно лечење државних службеника у државним болницама не утиче на право пријема како личних тако и породичних додатака на скупоћу.

Члан 17.

Државни службеници који су ради лечења на одобреном осуству у иностранству, добијају додатке на скупоћу, по овој одлуци Министарског Савета, у динарима.

Члан 18.

Службеник на осуству по приватном послу дужем од 40 дана у једној календарској години нема права на пријем како личног додатка на скупоћу тако ни породичног на жену ни на разлику додатка на децу до 150 — динара месечно.

Члан 19.

Државним службеницима који се налазе у иностранству, запослени у појединим државним установама сталног или привременог карактера, финансијским, војним, просветним (делегацијама) и т. д.

издаваће се лични додатак на скупоћу који им припада по овој одлуци Министарског Савета :

1) у земљама са здравом валутом, у монети дотичне земље, рачунајући динар ал пари.

У Енглеској рачунати	1.— динар	1.— шилинг
„ Америци	„ 1.—	„ 0·20 долара
„ Холандији	„ 1.— динара	1.— холанд. фор.
„ Шведској	„ 1·40	„ 1.— швед. круна
„ Данској	„ 1·40	„ 1.— данска круна
„ Норвешкој	„ 1·40	„ 1.— норв. круна

Породични додатак на скупоћу примаће ови службеници ал пари само у том случају, ако то надлежни министар одобри, и ако чланови породице, на које они имају право пријема овог додатка, заиста живе заједно с њима; у противном, примаће у динарима односно у монети дотичне земље по берзанском курсу;

2) у земљи са обесцењеном валутом плаћаће се и лични и породични додаци по овој одлуци Министарског Савета у динарима односно у монети дотичне земље по берзанском курсу.

Члан 20.

Државним службеницима упућеним по одлуци Министарског Савета у иностранство ради практичног проучавања појединих питања из оне гране државне управе у којој служе, припадају како лични тако и породични додаци на скупоћу по овој одлуци Министарског Савета у динарима: рачунајући их по берзанском курсу.

Члан 21.

Државном службенику, кажњеном по дисциплинским прописима, било административном казном — за неуредност (дисциплински иступ), било дисциплинском казном — (дисциплински преступ), месечни лични додатак на скупоћу умањује се са истим процентом и за исто време као и редовне законске принадлежности, и то у корист државне касе.

Породични додаци на скупоћу и у овом случају остају потпуни.

Члан 22.

Новопостављеном државном службенику како лични тако и породични додаци на скупоћу по овој одлуци Министарског Савета теку од дана поласка на дужност, односно од дана ступања на дужност на случај да је новопостављени службеник постао државним службеником у месту дотадањег свог сталног бављења.

Премештеном или унапређеном државном службенику, ако би и у колико то премештење односно унапређење утицало на величину дотадашњег личног додатка на скупоћу дотичног службеника нови лични додатак на скупоћу тече од првог дана наредног месеца по месецу у коме је премештени службеник разрешен дотадашње дужности односно унапређени добио унапређење.

Члан 23.

Пошто су додаци на скупоћу по овој одлуци Министарског Савета одређени у месечним износима, и исплата ће се вршити у почетку сваког месеца, то се промене у току месеца неће узимати у обзир, већ ће увек бити меродавно стање на дан сваког првог у месецу, а код новопостављених службеника на дан поласка односно ступања на дужност.

Члан 24.

За пријем породичног додатка на скупоћу на жену и разлике између породичног додатка на децу предвиђеног законом о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда до укупног износа до 150— динара месечно, државни службеници испуниће на каси, на којој примају принадлежности, нарочите пријаве, које ће прописати министар финансија, а којим ће се констатовати, да су испуњени сви услови у погледу права на пријем ових додатака.

Сваку промену, по већ поднесеној пријави, дужан је подносилац одмах пријавити дотичној каси новом пријавом.

Благајне које врше исплате, имају права и обавезу да периодично, у циљу проверавања већ поднетих пријава, траже од појединаца подношење нових пријава.

За доказ о истинитости навода подносиоца пријаве служиће јемство три активна државна службеника.

Члан 25.

Државни службеник за кога се утврди да је поднео неистиниту пријаву за пријем породичних додатака одређених овом одлуком Министарског Савета, и по истој ове додатке буде примао, губи право на све породичне додатке, одређене овом одлуком Министарског Савета, за годину дана.

Осим тога овакав државни службеник биће предат дисциплинском суду а у исто време и кривично оптужен за дело преваре.

Све ово важи и за јемце на дотичној пријави.

За доношење одлуке о губитку породичних додатака на скупоћу, одређених овом одлуком Министарског Савета, надлежан је министар финансија и његово је решење по томе извршно.

За стављање под дисциплински поступак као и за кривично оптужење за дело преваре надлежан је ресорни министар.

Све финансијске власти и аутономне касе дужне су водити најстрожије рачуна о правилном извршењу овога, и сваку неисправност доставити једновремену ресорном министру и министру финансија (Генералној Дирекцији Државног Рачуноводства за Административно Одељење), ради изрицања казне и даљег поступка.

Члан 26.

Специјални додаток за службу у јужним крајевима Србије и Црне Горе предвиђен одлуком Ми-

нистарског Савета Ј.Б.Бр. 15637 од 12 јула 1920. године исплаћиваће се почев од 1. маја 1924. год. према величини личног додатка на скупоћу, повећавајући тај додаток, и то :

1) државним службеницима са службом у окрузима, срезовима и местима категорисаним тач. 1. решења Ј.Б.Бр. 15637/1920. са 50⁰/₀.

2) државним службеницима са службом по местима — срезовима категорисаним тач. 2. решења Ј.Б.Бр. 15637/1920, са 45⁰/₀.

3) државним службеницима са службом по местима категорисаним тач. 3. решења Ј.Б.Бр. 15637/1920. са 40⁰/₀

Право на овај специјални додаток имају само службеници I, II и III категорије.

Члан 27.

У случају да услед примене ове одлуке Министарског Савета један службеник прими мање на име плате и додатка но што је примао до 1. јануара 1924. год. имаће право на разлику тих принадежности. Одлуку о праву на ову разлику доносиће Министарство Финансија (Генерална Дирекција Државног Рачуноводства).

Члан 28.

Државни службеници грађанског реда пензионисани после 1. септембра 1923. године, саобразно прописима новог закона о чиновницима и осталим службеницима грађанског реда од 1. септембра 1923. године, и то само они који су у пензију стављени пошто су навршили потпуни број година службе, у погледу личних и породичних додатака на скупоћу изједначују се са активним државним службеницима. Они ће добијати оне личне и породичне додатке на скупоћу (без специјалних додатака) које добијају

и активни државни службеници положаја са кога су дотични пензионери пензионисани.

Сви остали пензионери, саобразно пропису чл. 239. закона о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда добијаће додатке на скупоћу и на даље по закону о додацима на скупоћу од 28 фебруара 1922. године.

Чл. 29.

За дефинитивно решење питања о примљеним припадностима у облику плата, додатака на скупоћу и других додатака, као и исплаћених аванса, а у међувремену од 1. октобра 1923. до 1. маја 1924. године, поднеће министар финансија накнадни предлог Министарском Савету.

Члан 30.

Сва потребна објашњења за правилну примену ове одлуке Министарског Савета даваће министар финансија.

Члан 31.

Ова одлука Министарског Савета важи од 1. маја 1924. године и у свему замењује све досадање прописе, којим су досада били регулисани додаци на скупоћу чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда, а који се по новом закону о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда од 31. јула 1923. године сматрају за државне службенике.

Министар финансија,

Д-р Милан М. Стојадиновић, с. р.

Министарски Савет, на седници својој од 17. априла 1924. год. усвојио је предњи предлог госпо-

дина министра финансија и одобрава, да се по њему у свему и поступи.

Председник Министарског Савета,
Ник. П. Пашић, с. р.

Министар Припреме за Уставотворну
Скупштину и Изједначење Закона,
М. Н. Трифковић, с. р.

Министар Просвете,
Свет. Прибићевић, с. р.

Министар Иностраних Дела,
Д-р М. Нинчић, с. р.

Министар Грађевина,
М. Трифуновић, с. р.

Министар Трговине и Индустрије,
Д-р Хинко Кризман, с. р.

Министар Народног Здравља,
Д-р Сл. Милетић, с. р.

Министар за Социјалне Политику,
Ник. Т. Узуновић, с. р.

Министар Пољопривреде и Вода,
К. Љ. Милетић с. р.

Министар Пошта и Телеграфа,
В. Вукићевић с. р.

Министар Војске и Морнарице
Почасни Ађутант Њ. В. Краља,
Арм. Бенерал,
Пет. Пешић с. р.

Министар Унутрашњих Дела,
Д-р М. Сршкић с. р.

Министар Финансија,
Д-р М. М. Стојадиновић, с. р.

Министар Шума и Рудника,
Д-р Драг. С. Којић, с. р.

Министар за Аграрну Реформу,
Милан Симоновић, с. р.

Министра Вера,
Д-р В. Јањић, с. р.

Министар Правде,
Привислав Гризогоно с. р.

Министар Саобраћаја,
Д-р Светислав Поповић, с. р.

5

ПРЕГЛЕД НОВИХ КЊИГА

1. УВОЂЕЊЕ У ХИЛАНДАР
Владета Јанковић
Београд: Задужбина Светог манастира Хиландара:
Друштво пријатеља Свете Горе Атонске, 2019.
2. ПРИЧКИЦЕ: ЗБИРКА ПРИЧА
Јована Реба, Јефимија Медић
Београд: Фабрика књига, 2021.
3. У ПОГРАНИЧНОЈ ЗОНИ
Шерко Фатах
Београд: Фабрика књига, 2021.
4. ЕКОНОМИЈА НЕПОШТЕЊА
Милутин Митровић
Београд: Фабрика књига; Пешчаник, 2021.
5. ПСИХОЛОГИЈА ЖЕНСКОГ
Ерих Нојман
Београд: Федон, 2015.
6. СВЕСНА ЖЕНСКОСТ
Марион Вудман
Београд: Федон, 2022.
7. КАКО СЕ СВЕ МОЖЕ УРУШИТИ
Пабло Сервињ, Рафаел Стивенс
Београд: Фабрика књига, 2021.
8. ASTAL TIŠ RIVA FRIŠ. ŽIVOT PESNIKA: POLITICAL NIGREDO
Слободан Тишма
Нови Сад: Футура публикације, 2022.
9. РОМАН КРАТКОВИДОГ АДОЛЕСЦЕНТА
Мирча Елијаде
Београд: Геопетика издаваштво, 2021.
10. ОСТАНИ АКО МОЖЕШ. ИДИ АКО МОРАШ.
Хелга Флатланд
Београд: Геопетика издаваштво, 2021.
11. ЧЕРНОБИЉСКЕ ЈАГОДЕ
Весна Голдсворти
Београд: Геопетика издаваштво, 2022.

12. ГВОЗДЕНА ЗАВЕСА
Весна Голдсворти
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.
13. САХРАНИТЕ МЕ ИЗА ЛАЈСНЕ
Павел Санајев
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.
14. БЕЛИ ШУМ
Дон ДеЛило
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.
15. БАЈНИ СВЕТЕ, ГДЕ СИ ТИ
Сали Руни
Београд: Геопоетика издаваштво, 2021.
16. ЕЛИЗАБЕТ ФИНЧ
Џулијан Барнс
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.
17. МАЛА ВРАТА
Ирена Ристић
Београд: Геопоетика издаваштво, 2021.
18. УГРИЗИ
Андреј Блатник
Београд: Геопоетика издаваштво, 2021.
19. ПАКАО
Ерленд Лу
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.
20. СВЕТЛИ ТРАЧАК ТАМЕ
Итан Хок
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.
21. ТРЕЋЕ ДОБА
Мајлис Бесри
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.
22. СТОВАРИШТЕ
Сергеј Трифуновић
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.
23. ОТОЦИ
Милан Милишић
Београд: Геопоетика издаваштво, 2021.

24. НОЋИ КУГЕ
Орхан Памук
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.
25. МОНГОЛСКЕ МРЉЕ
Зоран Предин
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.
26. ЕМОЦИОНАЛНА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА
Данијел Големан
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.
27. ДВАДЕСЕТ ЧЕТИРИ ХИЉАДЕ ПОЉУБАЦА:
УТИЦАЈ ИТАЛИЈАНСКЕ ПОПУЛАРНЕ КУЛТУРЕ
У ЈУГОСЛАВИЈИ (1955–1965)
Франческа Роналди
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.
28. ГАУДЕАМУС
Мирча Илијаде
Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

1. Тања Мишчевић: **НОВА ЕРА МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА: ОДЛУКЕ САВРЕМЕНИХ МЕЂУНАРОДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА И ЊИХОВ УТИЦАЈ НА МЕЂУНАРОДНЕ ОДНОСЕ И МЕЂУНАРОДНО ПРАВО** / Београд: Службени гласник, 2012.

Преузето са сајта:

<http://www.slglasnik.com/едиција-европска-унија/нова-ера-међународних-организација>

Из Едиције *Европска унија...*

Едиција *Европска унија* јединствена је у региону западног Балкана јер је у потпуности посвећена студијама ове наднационалне интеграције и њеног савременог деловања. До сада је објављено више преведених капиталних дела страних аутора, као и радова домаћих истраживача Европске уније. Објављени су и преводи примарног права Европске уније, као што је превод Уговора о Уставу Европске уније и превод консолидованог текста Уговора из Лисабона. Едицијом *Европска унија* покушавамо да надокнадимо очигледан недостатак стручне литературе која се бави општим питањима европске интеграције, али и оним питањима која су везана за разумевање специфичности у функционисању Европске уније у појединим областима њених заједничких политика. Посебно је значајно то да она обухвата и теме значајне за елементе, кораке и услове приближавања држава чланству у Европској унији и прихватање европских стандарда. Тако замишљена, настоји да одговори на потребе не само академске јавности већ и шире публике која жели да разуме кретање Србије ка чланству у Европској унији и правила која у њој постоје, и тиме помогне у креирању објективног мишљења и ставова о том питању.

2. Момчило Пудар: **КО ДОМИНИРА СВЕТОМ** / Београд: Службени гласник, 2021.

Преузето са сајта:

<https://klubglasnik.com/99bfadc7-c1ae-413f-a4da-2299d77a27a3/КО-ДОМИНИРА-СВЕТОМ.aspx>

Несмирена духовна живост, интелектуална радозналост и способност да се реалистички приступи појавама у свету у коме су системски доведене у питање темељне вредности, етичка начела, па и идеали („Мир је увек тежња

људи, али рат је вечита истина”) у младости су надахњивали покољења којима припада аутор књиге *Ко доминира светом?* Та драгоцену ментална својства Мома Пудара омогућила су да се у његовом писању реализује плодног спој одлика старе добре новинарске школе, њених реда и начина, с пулсирањем била модерних и постмодерних времена.

Проф. др Дарко Танасковић

3. Нил Балфур: **КНЕЗ ПАВЛЕ КАРАЂОРЂЕВИЋ: ЈЕДНА ЗАКАСНЕЛА БИОГРАФИЈА** / Београд: Службени гласник, 2021.

Преузето са сајта:

<https://klubglasnik.com/872f5f10-0974-4c73-9e3c-e4ca7d259ae4/КНЕЗ-ПАВЛЕ-КАРАЂОРЂЕВИЋ-ЈЕДНА-ЗАКАСНЕЛА-БИОГРАФИЈА.aspx>

Кнез регент Павле Карађорђевић (1893–1976) једна је од оних личности новије историје недовољно позната широј домаћој, али и европској јавности. Деценијама стигматизован као издајник који је с Хитлером преговарао о срамном Тројном пакту, ренесансни принц којег је више занимала уметност од политике и ратовања, те узурпатор трона, спреман да отме круну свом малолетном синовцу, краљу Петру II Карађорђевићу, кнез Павле је временом постао инкарнација антихероја. Како се за живота, помирен са судбином, ћутањем бранио од клевета и подметања, слика о њему би још дуго остала непромењена да Нил Балфур и Сали Макеј нису написали ову књигу. Написана у форми биографије, финим, ненаметљивим стилем, заснована на свеобухватним истраживањима референтне грађе, те серији разговора с кнезом, члановима његове породице, али и опонентима, важним актерима друштвених струјања и политичког живота једног динамичног времена, књига *Кнез Павле Карађорђевић, једна закаснела биографија* даје изузетне увиде у живот једног човека у контексту изванредних изазова времена у којем се тај живот одвијао. Она је истовремено осврт на епоху светских ратова, револуција и драстичних промена система вредности, али и интимна повест комплексне личности којој судбина није била наклоњена.

4. Владимир Каминер: **ТОЛСТОЈЕВА БРАДА И ЧЕХОВЉЕВЕ ЦИПЕЛЕ: ШЕТЊА КРОЗ РУСКУ КЊИЖЕВНОСТ: О ЖИВОТУ И ДЕЛУ ФЈОДОРА ДОСТОЈЕВСКОГ, ЛАВА ТОЛСТОЈА, АНТОНА ЧЕХОВА, МИХАИЛА БУЛГАКОВА, ВЛАДИМИРА МАЈАКОВСКОГ, ВЛАДИМИРА НАБОКОВА И ДАНИЛА ХАРМСА** / Београд: Лагуна, 2021.

Преузето са сајта:

https://www.laguna.rs/n5288_knjiga_tolstojeva_brada_i_cehovljeve_cipele_setnja_kroz_rusku_knjizevnost_laguna.html

Рођен у Москви, емигрирао у Берлин почетком деведесетих, Владимир Каминер је одрастао уз књиге Толстоја и Достојевског, у школи се бавио Мајаковским и Чеховом, потајно је читао Набокова, јавно рецитовао Булгакова, а све до данас поштовалац је Данила Хармса. Прослављени аутор бестселера *Руски диско* у овој књизи на непоновљиво забаван и духовит начин прича о животу и делу седам великих аутора из своје домовине. За њега Достојевски, Толстој и остали великани руске књижевности нису апстрактни предмети проучавања, већ људи од крви и меса. Они су живели и волели, имали су необичне слабости, чудне склоности и уврнуте животе, који много говоре о свету у којем живимо. Књига Владимира Каминера изузетно је жив и надасве забаван омаж седморици писаца, који читаоца инспирише да се упусти у властита истраживачка путовања кроз књижевност.

5. Алесандро Барико: **ЕМАУС** / Београд: Paideia; Службени гласник, 2022.

Преузето са сајта:

<https://klubglasnik.com/d761f8c9-d67a-435e-821e-ca880504ce34/ЕМАУС.aspx>

Чаролија која је управљала том породицом, везујући свако рођење за неку смрт, укрстила се с протоколом нашег осећања, према ком је сваки грех био повезан с неком казном.

Постоји једна једина тема, за све нас. Комплексна питања идентитета, породице, живота и смрти формирају трагичну драматургију овог романа. *Емаус* је књига о сазревању духа. Горки одговори и неизговорена питања бришу границе између дечијег и света одраслих. Вероватно писац насловом намерно упућује на библијску причу о два путника који срећу Месију на путу ка Емаусу, не знајући да је путник који замишљено ломи хлеб управо васкрсли Син Божији.

Ту причу највише воле и четири младића из средње класе, васпитавани као узорни католици, који се труде да следе своје јеванђеоске узоре и сачувају хришћанске врлине. Али пријатељство са девојком Андре из аристократске породице отвара сасвим другачије перспективе у њиховим животима. Бог није само тамо где га очекујемо већ и тамо где му се најмање надамо. Животе које су раздвојиле друштвене класе спаја заједнички бол.

6. Алесандро Барико: **ОВА ПРИЧА** / Београд: Paideia; Службени гласник, 2022.

Преузето са сајта:

<https://klubglasnik.com/c7062f6e-0380-4a31-993b-6b39de939ee6/ОВА-ПРИЧА.aspx>

Важно је схватити како људи бирају имена. Умрети и дати име – то је, вероватно, једино што чинимо искрено, током читавог живота.

Ово је роман о човеку који је покушао да сагради своје снове, да учествује у простору и брзини више него у својој судбини. Либеро Пари је из свог блатњавог села видео еру сјајних аутомобила. Ултимо, његов син, видео је читав двадесети век у кључним симболима: аутомобилу, филму, рату... у свему што је доживео цртајући своје искуство не као мапу живота, већ као тркачку стазу, јединствени пут који почиње и затвара се у себи и који не води нигде осим у сферу у којој људски закони више не важе. Тамо где је све љубав и сан или обоје заједно.

Алесандро Барико је у једној „обичној” причи описао јединственост сваког живота и непоновљивост доживљаја које тумачимо кроз судбине других људи.

Ултима упознајемо у причама малобројних који су га разумели, већини који су од њега видели само „златну сенку” и на страницама дневника жене која га је волела, трагајући до краја живота за тркачком стазом коју је само за њу створио у тренутку када су им се разишли животни путеви.

7. Владимир Медински: **ЗИДИНЕ** / Београд: Службени гласник, 2022.

Преузето са сајта:

<https://klubglasnik.com/c89e64cc-9991-44e9-9ba4-9fab4e495cc9/ЗИДИНЕ.aspx>

Историја је као пасторак религиозне свести, одређена је вером и неопходно јој је послушање. Чињенице не стварају веру, већ вера процењује чињенице. Уколико у свету не постоји универзална вера, онда нема ни универзалне историје.

Виктор Јерофејев

Описујући познате догађаје херојске одбране Смоленске тврђаве, чија је опсада трајала од 1609. до 1611. године, Медински врло професионално решава детективску загонетку: Погоди ко је издајник? Роман плени већ након првих прочитаних страна – у вртлогу завера и издаја није нимало лако препознати главног непријатеља.

Заплет није ограничен само на Смоленск: он поприма међународне размере, задире у тајне моћне секте, узлеће до размишљања римског папе и

мистериозне крсташке флоте, спушта се у подруме крцате барутом и златом – што распирује машту.

А рат, уткан у интригу издаје, приказан је исцрпно, од Сигисмунда III Васе до руских богатира – ратника натопљених непријатељском крвљу, од разметљивих и надмених непријатеља до промишљеног родоначелника совјетског НКВД, симптоматичног имена и патронима, са светлуцавим наочарима, од европског бордела до православних аскета и схимника.

Медински оживљава у Русији готово непознат жанр... Три мускетара су Француска с почетка XVII века, легенда позната читавом свету. Свој авантуристички роман Медински је сместио баш у ту епоху. Међутим, историја је за њега нешто друго у односу на Диму. Ако је она за великог француског романијера ексер на који је качио своју слику, за Мединског је то нешто потпуно супротно: историја је слика, а ексер и рам су остављени машти, мада руска историја обилује тако фантастичним заплетима да се заправо ништа и не мора измишљати.

Руска интрига била је све ближа расплету. У Москви су нови савезници већ очекивали краља. А савезници су му били глупост, похлепа и издаја, а понајвише – кукавичлук. Они који су стајали иза Сигисмунда Трећег објаснили су му у дугим и врло искреним писмима на латинском језику да је Русе лакше покорити без силе оружја. „Високи циљ враћања у цивилизацијско лено огромних пространа, данас насељених шизматичима, приморава нас да се ослањамо на оне најгоре особине слабог људског рода, према којима бисмо у другачијим околностима показали презир. *Finis sanctificat media*” – писало је у тим писмима. У њима су били отворено назначени контакти: Салтиков, кнез Рубец-Мосалски...

Финални део сплетке, која је почивала пре свега на страху размажене бојарске елите да ће доћи нови Грозни, сам од себе се сложио у пасијанс, најповољнији могући за Сигисмунда.

8. Зошка Папужанка: **ВЕРТЕП** / Београд: Службени гласник, 2022.

Преузето са сајта:

<https://www.sglasnik.com/гласник-препоручује/вертеп>

Вертеп је књижевни деби ауторке коју одликује истанчан језички слух, изражајан стил и ванредно списатељско умеће. Ова књига доноси сугестивни портрет пољске породице која није патолошка и није затуцана, али је и даље страшна, претворна, хладна. Породице у којој је брак неумољива робија, а породични дом свакодневни театар апсурда, молебана, дреке и фашираних шницли. Снажна проза – као ударац песницом.

9. Вигдис Јурт: **НАСЛЕЂЕ** / Београд: Штрик, 2022.

Преузето са сајта:
<https://strik.rs/knjige/naslede/>

Отац је умро и деца нису добила једнако наследство. Берглут се ионако не виђа с породицом преко двадесет година, а Берг је љут јер није добио викендицу на Валеру. Астрид и Оса су привржене мајци и оцу колико се то само може бити и не чуди што су у расподели прошле најбоље. Породица је угледна, отац је био угледан, деца се баве угледним пословима. Али око наследства се свађају и најбољи, зар не? На први поглед све је нормално. Нормално.

Док Берглут не схвати. Не изговори. Не затражи. Али не викендицу на Валеру, не део куће, ништа од тога, не материјално. Берглут жели да сви једнако расподеле право наслеђе које је остало иза оца. Не, желети није права реч, за Берглут је то стање животне неопходности. Ако њена мајка урла да Берглут измишља, јер Берглут је одувек измишљала, још откако јој је било пет година, па Берглут је и као свој позив одабрала драму: *она једноставно измишља!*, ако њена мајка урла и ћути јер зна. Ако сестра Оса презире Берглут јер јој ништа не верује. Ако друга сестра Астрид, боркиња за људска права, верује и Берглут и оцу, и сматра да је претходница опросту заборав. Ако је само Берг на њеној страни јер је нешто видео. Онда очево није само Берглутино наслеђе. Иако је у тој расподели она примила највећи део.

Роман *Наслеђе* био је најчитанији у Норвешкој и изазвао је највећи скандал. Вигдис Јурт пише као да речи долазе право из срца које кржави, њен стил је миран, па задихан, репетативан, па оштар као најпрецизнија унутрашња бол. Зато што тако пише о мраку усред ког нико не жели или нема снаге да упали светло, загрли, осуди, разуме, потврди, Вигдис Јурт је свом роману обезбедила статус модерног класика.

Наслеђе је највећа скандинавска књижевна прича у протеклих двадесет година, поред Кнауслора, с чијим се делом често пореди. Као и Кнауслор, Јурт пише против репресије, табуа, са жељом да се ствари назову правим именом.

Њујоркер

10. Ведрана Рудан: **ЉУБАВ НА ПОСЉЕДЊИ ПОГЛЕД** / Београд: Лагуна, 2022.

Преузето са сајта:
https://www.laguna.rs/n5325_knjiga_ljubav_na_posljednji_pogled_laguna.html

Насиље у браку је данас тема о којој се снимају филмови, серије, пише хиљаде књига. Жене свих боја и генерација одлучиле су испричати истину из

перспективе жртве, ма колико то данас већ помало постаје банално. Тко о чему, модерна жена о злостављању. Драго ми је што је тако. Злостављање не смије остати прљава мала тајна између двоје које се мрзи, једно је пребијено, друго оштри нож, стеже шаке, хвата се за пиштољ. Да, треба говорити о тој теми, нека јест прича банална, зло никад не би смјело остати банално. Ово је књига о Злу, прича једне Тилде која се спасила.

Љубав на посљедњи поглед је стара готово двадесет година. Написала сам је 2003. године, у једном даху. Је ли то књига о мени? Јесам ли ја Тилда? Била сам. Годинама сам лијегала на стол за сецирање и од господара мог живота слушала што треба учинити да бих била боља. Њему.

Матилда, Тилда, некадашња ја, свакога је дана силазила са стола и говорила себи: у праву је, да сам била боља, имала бих све зубе, да сам била боља, не би ми сломио руку, да сам била боља, имала бих више косе на глави, сутра ћу бити добра, сутра ћу бити боља. Узалуд.

Живи сам доказ да се може искорачити. Матилда је искорачила. И ви то можете. Нисте лутке, нисте играчке, нисте „криве”, ви сте људска бића која имају право на дубоко дисање. Морамо расти и надрасти лоше изборе, потребу за бесконачним анализама наших „гријеха” и опростити себи.

Цуре, од срца вам желим сретан пут у слободу.

Ведрана Рудан

6

ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА

**ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА У БИБЛИОТЕЦИ УПРАВЕ
ЗА ЈУЛ 2023. ГОДИНЕ**

1. ЕЛЕМЕНТАРНЕ ЧЕСТИЦЕ
Мишел Уелбек
Београд: ВООКА, 2016.
2. СУЋАЈЕ И ФУРИЈЕ
Лорен Гроф
Београд: ВООКА, 2016.
3. КЋИ ДИРЕКТОРА ЦИРКУСА
Јустејн Гордер
Београд: Геопоетика, 2014.
4. ИДИ, ВРЕМЕ ЈЕ
Марија Јовановић
Београд: Марија Јовановић, 2009.
5. ДОВОЉАН РАЗЛОГ
Марија Јовановић
Београд: Марија Јовановић, 2008.
6. НАШ ЧОВЈЕК НА ТЕРЕНУ
Роберт Перишић
Београд: ЛОМ, 2015.
7. ГЛАД
Мирјана Бобић Мојсиловић
Београд: Чигоја штампа, 2009.
8. ЛЕЖАЊЕ НА КАУЧУ
Ирвин Д. Јалом
Београд: Нова књига плус, 2015.
9. ЈА САМ ОК, ТИ СИ ОК:
ТРАНСАКЦИОНА АНАЛИЗА ЈА–ТИ ОДНОСА
Томас А. Харис
Нови Сад: Психополис институт, 2011.
10. МАТИ ПИРИНЧА
Рани Маника
Београд: Лагуна, 2004.

Главни и одговорни уредник: Смиља Богдановић, начелник Одељења
(smilja.bogdanovic@uzzpro.gov.rs)

Технички уредници: Јелена Васиљевић, организатор пријема и евиденције
захтева корисника
Јелена Катана, документалиста за електронске каталоге
и библиотечку базу података

Сарадници: Смиљана Павков, документалиста система базе података
Иван Комаров, документалиста за електронске каталоге
и библиотечку базу података
Лепосава Милановић, документалиста за израду документационог
фонда
Гордан Горуновић, оператер за системе базе података
Радмила Тубин Михајловић, организатор пријема и евиденције
захтева корисника
Дејан Станојловић, оператер припреме података

Лектор: Смиља Богдановић
Коректор: Јелена Васиљевић

Компјутерска обрада: Одељење за информационо-документационе и библиотечке
послове

Техничка подршка: Радинка Мићовић, програмер софтверских решења

ШТАМПА: УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
Београд, Немањина 22–26